

Türk Veri Koruma Hukuku 2021 | İlk 5 Yılda Uygulamadaki Gelişmeler

28 Oca 2021

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu hayatımıza gireli yaklaşık beş yıl geçti ve Türkiye'de bir zamanlar standart kabul edilen iş uygulamalarıyla bu zaman içerisinde değişimlik gösterdi.

Bu gelişmeler kuruluşların hem kendi faaliyet alanlarına göre kişisel verileri korumak amacıyla birtakım güvenlik önlemleri alması hem de Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na uyum süreci açısından iş modellerini yeniden değerlendirme ve tasarlama ihtiyacı doğurdu.

Eylül 2020, ana faaliyet konusu özel nitelikli kişisel veri olmayan veri sorumluları için Veri Sorumluları Siciline son başvuru tarihi olarak belirlendi. Bu süreçte birçok veri sorumlusu Kişisel Verileri Koruma Kurulu tarafından incelemeye tabi tutuldu ve bazıları Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na uyumlu olmadıkları gerekçesiyle idari yaptırımla karşı karşıya kaldı.

Özellikle kişisel verilerin yurt dışına aktarımı hususu birçok veri sorumlusu için mevcut düzenlemeye uyum sağlama noktasında sorun teşkil etmeye devam etmektedir. Hukuk ve iş çevreleri, hem Kişisel Verileri Koruma Kurulu tarafından yeterli veri korumasına sahip ülkelerin belirlenmesini hem de Kişisel Verilerin Korunması Kanunu başta olmak üzere ilgili mevzuatın Avrupa Birliği mevzuatına yakınlaştırılması beklemektedir.

Moroğlu Arseven Veri Koruma Günü vesilesiyle geçtiğimiz beş yılda yaşanan gelişmelere işbu rehberle bir bakış sunuyor. Moroğlu Arseven işbu rehberi yasal gelişmeler çerçevesinde yıllık olarak güncellemeyi hedeflemektedir, dolayısıyla gelişmeleri Türk Veri Koruma Hukuku rehberlerimiz aracılığıyla takip edebilirsiniz.

I. HUKUK ÇERÇEVE

A. Uygulama Süreci

1. Kanunun Hazırlık Süreci

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ("KVKK") Türkiye'de 7 Nisan 2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir; ancak, KVKK yürürlüğe girmeden önce uzun süre taslak olarak kalmıştır. Aslında, veri korumaya yönelik özel bir kanun her ne kadar ilk kez 2003 yılında, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne ("AB") tam üyelik uyum sürecinin bir parçası olarak gündeme gelmiş olsa da ilk taslak daha önceki tarihlere dayanmaktadır. 2016 yılına kadar Türkiye'de veri koruma ile ilgili birçok taslak metin hazırlanmış, ancak bu taslakların hiçbiri yasalaşamamıştır.

2016 yılında KVKK'nin yürürlüğe girmesine kadar, kişisel verilerin korunması alanı Anayasa, Türk Ceza Kanunu ("TCK"), Türk Borçlar Kanunu ("TBK"), İş Kanunu, Elektronik Haberleşme Kanunu gibi kanuni düzenlemeler ve sektör bazlı yönetmeliklerle düzenlenmekteydi. Bahsi geçen bu düzenlemelerin yeterince kapsamlı olmaması ve ihtiyaç duyulan düzeyde koruma sağlamaması nedenleriyle hazırlanan KVKK Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde ("TBMM") 24 Mart 2016 tarihinde kabul edilmiş ve 7 Nisan 2016 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu gelişmeyle beraber, Türkiye ilk defa özel olarak veri işleme faaliyetlerini düzenleyen bir kanuna sahip olmuştur.

2. ?kincil Mevzuat

[illegible]

B. Kurum Yapısı

Kurum'un misyonu, ki?isel verilerin korunmas?n? sa?lamak ve Anayasa ile korunan özel hayat?n gizlili?i, mahremiyet ile di?er temel hak ve özgürlükler hakk?nda kamuoyunda fark?ndal?k olu?turmak, veri ekonomisinin ba?rol oynamaya ba?lad??? günümüz dünyas?nda kamu ve özel sektörün rekabet kabiliyetlerini art?racak bir ortam sa?lamakt?r.

- Kişisel verilerin KVKK'ye uygun biçimde işlenmesini temin etmek,
- KVKK kapsamında gerekli kurallar ve yönetmelikleri yayımlamak,
- Yeterli düzeyde veri korumasının sağlandığı ve koruma düzeyinin yeterli olmadıkları ülkeleri tespit etmek ve duyurmak, Türkiye'de ve ilgili ülkedeki veri sorumlularının yeterli korumanın sağlanacağına yazılı olarak garanti etmesi halinde kişisel verilerin yurt dışına aktarılmasına izin vermek,

- Gerekli görülmesi halinde veri ihlallerini, Kurum'un internet sitesinde yayımlamak suretiyle veya uygun gördüğü diğer yöntemlerle duyurmak,
- Kurum'a yapılan ihkayetleri incelemek ve sonuçlandırmak,
- Bir ihlalin telafisi zor veya imkânsız zararlara yol açması ve aşkça hukuka aykırı olması halinde, veri ihlalinin veya yurt dışına veri aktarmasının durdurulmasına karar vermek,
- Veri Sorumluları Sicil Bilgi Sisteminin ("VERBİS") devamlılığını sağlamak,
- Kurum'da çalışan memurlarla ilgili disiplin soruşturmaları yürütmek ve gerektiğinde idari yaptırımlara karar vermek,
- Düzenleyici prosedürleri yürütmek,
- Kurum'un idari ihleleriyle ilgili taslak raporları onaylamak ve yayımlamak.

VERBİS kayıtlı prosedürü ve genel anlamda kişisel verilerin korunması konularında arayanlara aydınlatıcı bilgi verilmesi amacıyla Kurum tarafından bir Bilgi Danışma Hattı (ALO 198 Veri Koruma) oluşturulmuştur.

C. Temel Kavramlar

Kişisel Veri, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi anlamına gelir. Dolayısıyla, kişiyi tanımlamak için kullanılabilecek herhangi bir bilgi kişisel veri niteliğindedir. Örneğin, bir kişinin adı ve adresi, IP adresi, e-posta adresi veya kişiyi e-posta adreslerinden oluşan bir veri tabanı kişisel veri kapsamındadır.

Özel Nitelikli Kişisel Veri Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel verilerdir. KVKK'de yer alan kılık kıyafet, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili veriler, biyometrik ve genetik verilere ilişkin koruma AB düzenlemelerindeki özel nitelikli kişisel verilerin korunmasına yönelik düzenlemelere kıyasla daha kapsamlıdır.

Veri Sorumlusu kişisel verilerin işleme amaçları ve vasıtaları belirleyen, veri kayıtlı sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi ifade eder.

Veri İşleyen veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak onun adına kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişiyi ifade eder.

Aşk Rıza ilgili kişi tarafından belirli bir konuya ilişkin olarak özgür iradeyle verilen ve bilgilendirilmeye dayanan onay anlamına gelir. KVKK kişisel verilerin veya özel nitelikli kişisel verilerin kural olarak aşk rıza ile işlenmesini öngörmektedir; ancak, aşk rızaya almak için belirli bir yöntem KVKK altında düzenlenmemiştir. Bu bağlamda, veri sorumluları aşk rızaya yazılı, elektronik veya sözlü olarak temin edebilirler. Her hâükârda aşk rızanın alınmasına ilişkin ispat yükümlülüğü veri sorumlusuna aittir.

Kişisel Verilerin İşlenmesi kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıtlı sisteminin parçası olmasıyla, otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, aşklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hale getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılması engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi ifade eder.

Veri sorumluları sicil bilgi sistemi (VERBİS) veri sorumlularının Veri Sorumluları Siciline başvurularda ve sicile ilişkin ilgili diğer işlemlerde kullanacakları, internet üzerinden erişilebilen, Kişisel Verileri Koruma Kurumu Başkanlığı tarafından oluşturulan ve yönetilen bilişim sistemini ifade eder.

D. Veri Sorumluları ve Veri İşleyenlerin KVKK Kapsamındaki Yükümlülükleri

Genel Veri İşleme İlkelerine Uyum Sağlama	İşleme Şartlarına Uyum Sağlama	Aydınlatma Yükümlülüğü
İlgili Kişinin Tarafından Yapılan Başvuruların Yanıtlanması	Veri Aktarım Kurallarına Uyum Sağlama	Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi ve Anonim Hale Getirilmesi Gerekliliklerine Uyum Sağlama
Veri Güvenliğine İlişkin Yükümlülükleri	Veri İhlal Bildirim Yükümlülüğü	Veri Sorumluları Siciline Kayıt Yükümlülüğü

1. Veri İşleme Sürecine İlişkin Genel İlkeler

Veri Sorumluları tarafından, tüm kişisel veri işleme süreçlerinde KVKK madde 4'te düzenlenen genel ilkelere uyulması esastır. Kişisel veriler:

- Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olarak,
- Doğru ve gerektiğinde güncel olarak,
- Belirli, açık ve meşru amaçlar için,
- İlgilendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma şartıyla işlenmeli;
- İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilmelidir.

Hukuka Uygun Veri İşlemeye İlişkin Kararlar

Karar numarası : 2019/331

Karar : Veri sorumlusu verilerin hukuka aykırı işlenmesinde gerekli idari ve teknik tedbirleri almamıştır.

Karar numarası : 2019/81-2019/165

Karar : Veri sorumlusu özel nitelikli kişisel verilerin hukuka aykırı işlenmesinde gerekli idari ve teknik tedbirleri almamıştır ve orantılılık ilkesiyle uyumluluğu ihmal etmiştir.

Karar numarası : 2019/294

Karar : Veri sorumlusu özel nitelikli kişisel verilerin hukuka aykırı işlenmesinde KVKK kapsamında veri sorumlusuna tanınan haklarla uyumlu olan ve yeterli korunmayı sağlayan gerekli idari ve teknik tedbirleri almamıştır.

Karar numarası : 2019/188

Karar : Veri sorumlusu üniversite tarafından uygulanan duyuru sistemine üçüncü taraflara KVKK altındaki herhangi bir işleme yöntemi dayanamaksızın erişim imkanı verilmiştir.

2. Kişisel Verilerin İşlenme Yöntemleri

KVKK kapsamında kişisel verilerin ve özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartları farklı maddeler altında düzenlenmiştir.

KVKK madde 5 uyarınca kişisel veriler aşağıdaki şartlardan birinin varlığı halinde işlenebilir:

- Açık rıza
- Kanunlarda açıkça öngörülmesi
- Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması
- Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması
- Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğüne yerine getirebilmesi için zorunlu olması
- İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması
- Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması
- İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması.

KVKK madde 6 uyarınca kural olarak özel nitelikli kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olması işlenmesi yasaktır. KVKK açık rıza dışındaki veri işleme şartları bakımından özel nitelikli kişisel verileri iki farklı kategori altında düzenlenmiştir:

- Sağlık veya cinsel hayata ilişkin kişisel veriler
- Diğer özel nitelikli kişisel veriler

Sağlık ve cinsel hayat dışındaki özel nitelikli kişisel veriler, kanunlarda öngörülen hallerde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebilirken sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın yalnızca sırasıyla saklama yükümlülüğüne tabi kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlarca, aşağıdaki amaçlarla sırasıyla olarak işlenebilir:

- Kamu sağlığına korunması
- Koruyucu hekimlik
- Tıbbi teşhis
- Tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi
- Sağlık hizmetlerinin ve finansmanının planlanması ve yönetimi.

Sağlık verilerinin işlenmesine ilişkin diğer bir gelişme Sağlık Bakanlığı tarafından 21 Haziran 2019 tarih ve 30808 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kişisel Sağlık Verileri Hakkında Yönetmelik'in ("**Sağlık Verileri Yönetmeliği**") yürürlüğe girmesidir. Bu suretle 2016 yılında çıkarılan Kişisel Sağlık Verilerinin İşlenmesi ve Mahremiyetin Sağlanması Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır. Sağlık Verileri Yönetmeliği, kamu kurumları ve özel kuruluşlar tarafından uyulması gereken kişisel sağlık verisi işleme koşullarının ortaya koymakta ve sağlık verilerinin korunmasına yönelik yükümlülükleri detaylı şekilde düzenlemektedir.

Sağlık Verileri Yönetmeliği, sağlık verilerinin korunmasına yönelik önlemleri artırmak adına ilgili kişilere sağlık verilerine yönelik kapsamlı haklar tanımakta ve sağlık verisi işleyen veri sorumlularına ek yükümlülükler getirmektedir. Her halükârda, Sağlık Verileri Yönetmeliği kapsamında öngörülen tedbirlerin özel nitelikli kişisel veri olan sağlık verilerini korumak için yeterli olup olmadığının karar verme yetkisi Kurul'a aittir.

Sağlık Verileri Yönetmeliği sağlık kurumlarının sağlık verilerine erişimine ilişkin özel düzenlemeler içermekte ve ilgili sağlık hizmetlerinin sağlanması için erişim gerekmedikçe sağlık çalışanlarının sağlık verilerine erişimini sınırlandırmaktadır. Bu bağlamda, Sağlık Verileri Yönetmeliği e-Nabız (e-Devlet uygulamalarına uygun olarak Sağlık Bakanlığı tarafından kurulan çevrimiçi sağlık sistemi) hesabı bulunan kişilerin sağlık verilerine, ilgili kişilerin kendi gizlilik tercihleri çerçevesinde erişim sağlanabileceğini düzenlemektedir. Dolayısıyla, ilgili kişiler gizlilik tercihlerini değiştirerek hekimlerin veya sair üçüncü kişilerin e-Nabız hesaplarına erişimini kısıtlayabilirler.

Sa?l?k Verileri Yönetmeli?i ile getirilen eri?im s?n?rlamalar? kapsam?nda, avukatlar müvekkilinin sa?l?k verilerini genel vekâletname ile talep edemezler. Müvekkile ait sa?l?k verilerinin avukata aktar?lmas? için düzenlenmi? olan vekâletnamede, ilgili ki?inin özel nitelikli ki?isel verilerinin i?lenmesi ve aktar?lmas?na ili?kin aç?k r?zas?n? gösteren özel bir hüküm bulunmas? gerekir.

Sa?l?k Verileri Yönetmeli?i, ölmü? ki?ilerin sa?l?k verilerinin en az 20 y?l süreyle saklanması? ve i?bu sa?l?k verilerine ölen ki?inin veraset ilam?n? ibraz eden yasal mirasç?lar?na eri?im hakk? tan?nmas?n? düzenlemektedir.

Sa?l?k verilerinin ilgili ki?iler için hassasiyeti göz önüne al?nd???nda, sa?l?k verilerinin ileri düzey koruma gerektirdi?i aç?kt?r. Bu bak?mdan Sa?l?k Verileri Yönetmeli?i'nin sa?l?k verilerinin mahremiyetinin ve gizlili?inin sa?lanması? bak?m?ndan önemi ortadadır. Sa?l?k Bakanl???n?, AB Genel Veri Koruma Tüzü?ü'nü ("GDPR") kaynak olarak haz?rlam?? ve yay?mlam?? oldu?u Sa?l?k Verileri Yönetmeli?i, ayn? zamanda AB rehberleri ile de paralellik arz etmektedir.

Kurul'un bugüne kadar ba?ta sa?l?k verileri olmak üzere, özel nitelikli ki?isel verilerin i?lenmesine dair yay?mlanm?? oldu?u çok say?da karar? bulunmaktadır. Örne?in, Kurul taraf?ndan, tan?nm?? biri olan ilgili ki?inin özel nitelikteki ki?isel verilerini içeren sa?l?k raporunun tedavi görmekte oldu?u hastane personeli taraf?ndan internet ve sosyal medya kanallar?nda payla??lmas?na istinaden verilmi? olan 31 Ocak 2018 tarih ve 2018/10 say?l? karar uyar?nca; ilgili ki?inin sa?l?k verilerinin sosyal medya arac?l???yla geni? bir kitle için aleni hale getirilmi? olmas? gerekçesi ile KVKK'nin 12. maddesinin (1) numaralı f?kras?n?n (c) bendi kapsam?nda ki?isel verilerin korunmas? için uygun güvenlik düzeyini sa?layamayan veri sorumlusuna 18. madde uyar?nca idari para cezas? öngörölmü?tür.

2.1 Aç?k R?za

Kurul taraf?ndan yay?mlanm?? olan rehberlerde belirtildi?i üzere, aç?k r?za veri sorumlular? taraf?ndan ancak di?er hukuki sebeplerin olay baz?nda uygulanabilir olmad??? durumlarda i?leme ?art? olarak kullan?labilecektir. Kurul; ba?ka herhangi bir hukuki sebebe dayanman?n mümkün oldu?u hallerde, veri sorumlusunun veri i?leme faaliyetini aç?k r?zaya dayand?rmas?n? aldat?c? ve hakk?n kötüye kullan?lmas? olarak de?erlendirmektedir.

Bu kapsamda, veri sorumlusu taraf?ndan ilgili ki?ilerin aç?k r?zas?na ba?vurulmadan önce, veri i?leme faaliyetinin aç?k r?za d???ndaki i?leme ?artlar?ndan herhangi birine dayan?p dayanmad???n?n de?erlendirilmesi ve do?ru hukuki sebebin belirlenmesi önem te?kil etmektedir. Kurul, 2 A?ustos 2018 tarihli karar?nda aç?k r?za konusundaki yakla??m?n?, ki?isel verilerin i?lenmesi için ba?ka i?leme ?artlar? mevcutsa, ilgili ki?ilerden aç?k r?za al?nmas?n?n veri sorumlusu taraf?ndan hakk?n kötüye kullan?lmas? anlam?na geldi?ini ve bu durumun ilgili ki?ilerin yan?lt?lmas?na sebebiyet verece?ini aç?kça ortaya koymu?tur.

KVKK'nin 3. maddesinde aç?k r?za; "belirli bir konuya ili?kin, bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle aç?klanarak r?za" ?eklinde tan?mlanm??tır. Kurul taraf?ndan rehberlerde detayland?r?ld??? üzere, aç?k r?za ilgili ki?inin sahip oldu?u ki?isel verilerin i?lenmesine kendi iste?iyle ve olumlu irade beyan? ile onay göstermesidir. Aç?k r?zadan söz edebilmek için ilgili ki?iye veri sorumlusunun veri i?leme faaliyetlerine yönelik yeterli düzeyde bilgilendirme yap?lm?? olunmas? gerekmektedir. Bu ba?lamda, aç?k r?za metinlerinde ki?isel verilerin i?lenme amaçları?n?n aç?k ve anla??l?r ?ekilde belirtilmesi gerekir.

Aç?k r?zan?n geçerli olmas? için, aç?k r?zan?n ilgili ki?inin özgür iradesiyle aç?klanmas? gerekmektedir. Özgür iradede bahsedebilmek için ilgili ki?inin iradesinin herhangi bir surette sakatlanmam?? olmas? gerekir. Bir ba?ka ifade ile, ilgili ki?i veri i?leme faaliyetini kendi hür iradesi ve karar? ile kabul etmelidir. Bu nedenle, önceden i?aretlenmi? onay kutular?, pasif onay gibi reddetmeye dayalı olarak al?nan onaylar Kurul taraf?ndan geçerli bir aç?k r?za olarak kabul edilmemektedir.

?lgili ki?inin özgür iradesine dayanarak aç?k r?za toplanmas?; ilgili ki?inin r?za vermeyi reddedebilmesi ve/veya aç?k r?zas?n? istedi?i zaman geri çekebilece?i anlam?na gelmektedir. Ayd?nlatma Yükümlülü?ünün Yerine Getirilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakk?nda Tebli? ("Ayd?nlatma Tebli?i") uyar?nca, ki?isel veri i?leme

faaliyetinin aç?k r?za ?art?na dayalı olarak ger?ekle?tirilmesi halinde, ayd?nlatma yükümlülüğü ve aç?k r?zan?n alınması? i?lemlerinin ayrı ayrı yerine getirilmesi gerekir. Kurul bu hususu 2018/90 sayılı kararında ayd?nlatma metni ve aç?k r?za metnlerinin farklı belgeler olarak düzenlenmesi gerekliliğini vurgulayarak ortaya koymuştur. ?lgili kararda ayrıca dijital ortamlarda ayd?nlatma yükümlülüğünün yerine getirildiğine dair ispat niteliğinde olacak onay kutusu ile aç?k r?za verilmesine ilişkin onay kutusunun aynı olamayacağına da değinilmiştir.

KVKK ve ikincil düzenlemeler, aç?k r?zan?n kâğıt üzerinde, elektronik veya dijital imzalar kullanılarak, elektronik biçimde onay kutuları ile iletlenerek ya da onaylayıcı e-postalar gönderilerek alınmasına imkân tanımaktadır. AB'deki bazı düzenlemelerin aksine, ispat yükü veri sorumlusuna ait olmak kaydı ile KVKK kapsamında aç?k r?zan?n yazılı olarak alınması zaruri olmayıp; elektronik yollarla ve/veya çağrı merkezleri kanalları üzerinden de aç?k r?zan?n alınması mümkündür.

Veri sorumlusu ile ilgili kişinin arasında üst üste kişi gibi tarafların eşit durumda olmadıkları durumların varlığı halinde de aç?k r?zan?n özgür iradeye dayanıp dayanmadığı hususu tartışılmalıdır. Özellikle, i?veren-i?çi ilişkisinde aç?k r?zan?n özgür irade ile verilip verilmediği hususu oldukça tartışmalıdır. Bu bağlamda, veri sorumluların i? ilişkilerinde aç?k r?zaya dayandırılmaları veri i?leme faaliyetlerini dikkatli bir biçimde yönetmeleri gerekmektedir.

Aç?k r?za bilgilendirmeye dayanmalıdır. Bu kapsamda, ilgili kişiler tüm veri i?leme süreçlerinin aç?kça yer aldığı bir metin vasıtasıyla veri sorumlusu tarafından bilgilendirilmelidir. ?lgili kişilerin anlaşılabilir bir metin ile bilgilendirilmesi oldukça önem arz etmektedir. Bilgilendirmenin mutlaka veri i?leme faaliyetinden önce yapılması gerekir.

Aç?k r?za belirli bir konuya ilişkin olmalıdır. Bu bağlamda, veri sorumluların hangi veri i?lemeye faaliyetine yönelik olarak aç?k r?za talep ettiklerini açık bir şekilde ortaya koymasının gerekmekte ve ilgili kişilerden talep edilen açık r?zalar söz konusu veri i?leme faaliyetine özgü olmalıdır. Genel nitelikte açık r?zalar Kurul tarafından geçerli kabul edilmemektedir.

Aç?k r?za verilmesi ilgili kişiye sık sık ya da belirli bir haktır ve ilgili kişi kişisel verilerinin akbetini belirleme hakkına sahiptir. Bu nedenle ilgili kişi, açık r?zasının istediği zaman geri çekebilir. Aç?k r?zanın geri çekilmesi ileriye dönük şekilde etki doğuracaktır. Aç?k r?zanın geri çekilmesi durumunda, veri sorumlusu, söz konusu açık r?zaya dayalı olarak ger?ekle?tirilen tüm i?leme faaliyetlerini açık r?zanın geri çekilme talebinin kendisine ulaştığı tarih itibarıyla durdurmalıdır.

2.2 Aç?k R?za Dışındaki ??leme ?artları

Kişisel verilerin i?lenmesine yönelik genel kural ilgili kişinin açık r?zasının alınması olsa da istisnai durumlar olarak kabul edilen ve KVKK Madde 5 uyarınca açık r?za gerekliliğinden muaf tutulan belirli haller mevcuttur. ?lgili kişilere yapılacak bilgilendirmelerde veri sorumluları veri i?leme faaliyetinin i?leme ?artının açıkça belirtmekle yükümlüdür. Muhtlak ve kapsamı belirsiz şekilde yapılan atıflar Kurul tarafından geçerli bir i?leme ?artı olarak kabul edilmemektedir.

1. **Kanunlarda öngörülmesi halinde:** Kanunlarda kişisel verilerin i?lenebileceği açıkça belirtilmiyse, kişisel veriler ilgili kişinin açık r?zası olmaksızın i?lenebilir. ??verenler tarafından personel dosyaları hazırlanması, banka ve finans kurumları tarafından belirli bilgilerin toplanması ve bildirilmesi ile yeni i?e başlayan çalışanların kişisel bilgilerinin i?verenlerce kolluk kuvvetlerine bildirilmesi kanunun izin verdiği veri i?leme faaliyetlerine örnek olarak sayılabilir.

1. **Fiili imkânsızlık nedeniyle açık r?zanın alınamayacak olması halinde:** Kişisel veriler, fiili imkânsızlık nedeniyle r?zasızın açıklayamayacak durumda bulunan veya r?zasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması halinde i?lenebilir. Örneğin, kayıp bir kişinin taahhüdü telefonundaki konum verileri veya güvenlik kamerası kayıtları söz konusu kişinin yerini tespit etmek amacıyla i?lenebilir.

1. **Bir sözle?menin kurulmas? veya ifas? gerekçesiyle:** Bir sözle?menin kurulmas? veya ifas?yla do?udan do?ruya ilgili olmas? kayd?yla sözle?menin taraflar?na ait ki?isel veriler i?lenmesi gerekli oldu?u sürece di?er tarafça i?lenebilir. Çal??an?n ki?isel verilerinin i?veren taraf?ndan i? sözle?mesi yapmak amac?yla i?lenmesi bu hukuka uygunluk haline bir örnek te?kil eder.

1. **Veri sorumlusunun hukuki yükümlülü?ü gerekçesiyle:** Veri sorumlusunun hukuki yükümlülü?ünü yerine getirebilmesi için zorunlu olmas? halinde, veri i?leme faaliyetine söz konusu hukuki yükümlülü?ün yerine getirilmesi için zorunlu ve ilgili oldu?u ölçekte izin verilir.Çal??an?n finansal verilerinin i?veren taraf?ndan ücret ödemesi için i?lenmesi ve .

1. **Ki?isel verinin ilgili ki?i taraf?ndan alenile?tirilmi? olmas? halinde:** ?lgili ki?i taraf?ndan herhangi bir ?ekilde kamuya aç?kl?nm?? olan ki?isel veriler ilgili ki?inin aç?k r?zas? olmaks?z?n i?lenebilir ancak veri i?leme faaliyeti söz konusu verinin kamuya aç?klanma sebebi ile s?n?rl? ?ekilde gerçekleştirilmelidir. Örne?in, bir ki?i arac?n?n sat??? için kendisiyle ileti?ime geçilmesi için telefon numaras?n? aleni hale getirirse, bu numara sadece sat?? konusu araca ili?kin bilgi almak üzere i?lenebilir

1. **Bir hakk?n tesisi, kullan?lmas? veya korunmas? gerekçesiyle:** Bir hakk?n tesisi, kullan?lmas? veya korunmas? için zorunlu olmas? halinde ki?isel veriler ilgili ki?inin aç?k r?zas? olmaks?z?n i?lenebilir. Bir i?veren aleyhine dava aç?lmas? durumunda, çal??an?n belirli ki?isel verileri i?verenin haklar?n? savunmak için mahkemeye aktar?labilir.

1. **?lgili ki?inin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kayd?yla me?ru menfaat gerekçesiyle:** Ki?isel veriler, ilgili ki?inin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kayd?yla, veri sorumlusunun me?ru menfaatleri için i?lemenin zorunlu olmas? halinde ilgili ki?inin aç?k r?zas? olmaks?z?n i?lenebilir. KVKK'nin giri? bölümünde ifade edildi?i ?ekilde, bir i?verenin, çal??anlar?n?n ki?isel verilerini, me?ru menfaatleri olu?turan terfilerini, sosyal haklar?n? düzenlemek veya ?irketin yeniden yap?land?r?lmas?ndaki rollerini belirlemek için i?lemesi veri sorumlusunun me?ru menfaatine örnek te?kil etmektedir. Kanun koyucu bu durumlarda ilgili ki?inin aç?k r?zas?n? aramamakla birlikte, ki?isel verilerin korunmas?na ili?kin temel ilkelere her halükârda uyulmas? ve veri sorumlusu ile ilgili ki?inin menfaat dengesinin gözetilmesi ve de?erlendirilmesi gerekti?ini vurgulamaktadır.

GDPR'ye göre, me?ru menfaate dayal? olarak ki?isel verilerin i?lendi?inin kabulü için söz konusu faaliyet hukuka uygun olmal? ve ilgili ki?inin temel hak ve özgürlüklerini ihlal eder nitelikte olmamal?d?r. Veri i?leme faaliyetinin bu kapsamda hukuka uygun say?labilmesi için üç kriter vard?: (i) zorunluluk, (ii) me?ru menfaatin varl??? ve (iii) orant?l?lk. Bu kapsamda, veri sorumlusunun menfaati ile ilgili ki?inin hak ve özgürlükleri aras?nda bir denge testi yap?ld?ktan sonra veri i?lemenin veri sorumlusu aç?s?ndan zorunlu oldu?unu söylemek mümkünse veri sorumlusunun me?ru menfaatinin var oldu?u kabul edilir. KVKK, veri sorumlusunun me?ru menfaati söz konusu oldu?unda ki?isel verilerin aç?k r?za olmadan i?lenmesini öngörmesine ra?men, ne KVKK ne de Kurul veri sorumlusunun menfaatlerini veya ilgili ki?inin temel hak ve özgürlüklerini de?erlendirmeye yönelik kriterler ve/veya denge test ile ilgili detayl? düzenlemeler ortaya koymam???r. Veri i?leme faaliyetinde i?leme ?art? olarak me?ru menfaate dayanmak, veri sorumlusunun yaln?zca ki?isel verileri i?lemek için me?ru menfaat sahibi olmas?ndan çok daha karma??k bir süreç oldu?undan ve Kurul'un bu konudaki yakla??m?n?n belirsizli?i göz önünde al?nd???nda veri sorumlusu, dayanabilece?i ba?kaca bir i?leme ?art? oldu?unda me?ru menfaat yerine alternatif i?leme ?art?na dayanabilir.

3. Ayd?nlatma Yükümlülü?ü

Ki?isel veri i?leme ?artlar?ndan ba??ms?z olarak, veri sorumlular? veya yetkilendirdi?i ki?i, ki?isel verilerin elde edilmesi s?ras?nda a?a??daki konulara yönelik ilgili ki?ilere bilgi vermekle yükümlüdür (KVKK madde 10);

- Veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimli?i,
- Ki?isel verilerin hangi amaçla i?lenece?i,
- ??lenen ki?isel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktar?labilece?i,
- Ki?isel verilerin toplanma yöntemleri ve hukuki nedenleri,
- ?lgili ki?ilerin KVKK madde 11 kapsam?ndaki haklar?

Aydınlatma yükümlülüğü ilgili kişinin talebine bağlıdır; bu yükümlülük en geç kişisel verilerin elde edilmesi esnasında yerine getirilmelidir

Aydınlatma metninin ilgili kişilere sunulmasına ilişkin yöntemler Aydınlatma Tebliği ile belirlenmiştir. Bu doğrultuda aydınlatma yükümlülüğü sözlü, ses kaydı, çağrı merkezi gibi fiziksel veya elektronik ortam kullanılmak suretiyle yerine getirilebilir. Aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirildiğinin ispatı veri sorumlusuna aittir. Aydınlatma metninin açık rızadan, gizlilik sözleşmeleri veya kullanım koşulları gibi diğer sözleşmelerden ayrı olarak temin edilmesi gerekir. 26 Temmuz 2018 tarih ve 2018/90 sayılı Kurul kararı ile de ortaya konulduğu üzere, veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğünü ve (gerekirse) açık rıza alma yükümlülüğünü ayrı ayrı yerine getirmesi gerekmektedir.

Aydınlatma Yükümlülüğü ve Açık Rızaya İlişkin Örnek Kararlar

Karar numarası : 2018/90

Karar : Veri sorumlusu tarafından aydınlatma metninin ve açık rıza onayı alınması süreçlerinin ayrı ayrı yerine getirilmesi gerekmektedir.

Karar numarası : 2019/82

Karar : Sadakat kartı uygulamalarında sadakat kart sürecinin açık rızaya bağlanmaması olması KVKK'yi ihlal etmez. Market zincirinin aydınlatma metni ve anonim hale getirme uygulamaları KVKK ile uyumlu değildir.

Karar numarası : 2019/206

Karar : Veri sorumlusu tarafından verilen açık rıza ancak belirli bir hukuki işlemle bağlantılı olmadıkça hallerde geçerlidir. Aydınlatma metninin onaylanması ve açık rızanın alınması ayrı ayrı yapılmalıdır.

4. Kişisel Verilerin Aktarılması

4.1 Veri Aktarımının Şartları

KVKK, kişisel verilerin iletilmesi ve kişisel verilerin Türkiye içinde aktarılması için ayrı işlem şartlarına atıfta bulunmaktadır (KVKK madde 8). Bu bağlamda, kişisel verilerin Türkiye içinde bir veri sorumlusuna veya bir veri işleyene aktarılabilmesi için, KVKK'nin 5. maddesinde belirtilen işlem şartlarından birinin veri sorumlusu tarafından esas alınması gerekmektedir.

GDPR'den farklı olarak, KVKK kapsamında veri sorumlularından veri i?leyenlere veri aktar?mlar? için özel bir kural öngörülmemi?tir, bu kapsamda üçüncü ki?ilere aktar?m ile veri i?leyenlere aktar?m KVKK altındaki genel veri aktar?m kurallarına tabidir.

4.2 Ki?isel Verilerin Yurt D???na Aktar?lmas?

1. Yurt D???na Aktar?mın ?artlar?

KVKK'nin 9. maddesi uyarınca ki?isel veriler yurtd???na a?a??daki ?artlarda aktar?labilir:

- ?lgili ki?i taraf?ndan açık r?za verilmesi VEYA
- KVKK'de öngörülen (açık r?za d???nda) i?leme ?artlar?ndan birine dayalı yurt d???na aktar?mlarda:
- Ki?isel verinin aktar?lacak yabancı ülkenin Kurul taraf?ndan yeterli korumanın bulundu?u ülkeler arasında say?lmas?,
- Yeterli korumanın bulunmaması durumunda Türkiye'deki ve ilgili yabancı ülkedeki veri sorumlularının yeterli bir korumayı yazılı olarak taahhüt etmeleri ve Kurul'un izninin bulunması.

Yeterli korumanın bulundu?u ülkeler Kurul taraf?ndan henüz belirlenmemi?tir, dolayısıyla bu a?amada tüm ülkeler veri aktar?mı aç?s?ndan güvensiz olarak de?erlendirilmektedir. Bu kapsamda, mevcut a?amada veri sorumlularının ki?isel verileri yurt d???na aktarması için; (i) ilgili ki?inin açık r?zasının alması veya (ii) veri aktaran ile veri alıcısı arasında yazılı bir taahhüt düzenlenmesi ve veri aktar?mı için Kurul'dan onay alınması gerekmektedir.

Kurul, internet sitesinde yurtd???na aktar?m için kullan?lacak taslak taahhütnameleri yayımlamı?tır. Veri aktaran ile veri alıcısı arasında yapılacak taahhütnamelerde Kurul'un yayımladığı asgari içeriğin yer alması zorunludur. Taahhütnameler, veri sorumlusundan veri sorumlusuna aktar?m ve veri sorumlusundan veri i?leyene aktar?m olmak üzere iki ayrı şekilde düzenlenmi?tir. Kurul taraf?ndan öngörülen asgari içerik, AB'deki standart veri koruma hükümleri (Standard Contractual Clauses) ile benzerdir.

Kurul, veri aktar?mına izin verirken, uluslararası anlaşmalar, kar?lıklı ilkesini, ki?isel verinin aktar?lacak ülkede bulunan veri sorumlusu taraf?ndan alınan önlemleri, ayrıca aktar?lan verilerin niteliği ile veri i?leme süresi ve amacın göz önünde bulundurulmalıdır. Kurul, Türkiye'nin veya ilgili ki?inin menfaatinin ciddi bir şekilde zarar göreceği durumlarda yurt d???na veri aktar?mını sınırlandırabilir.

Kurul'un bu durumlara yönelik ne şekilde değerlendirme yapacağı henüz net değildir.

1. Bağılayıcı Şirket Kuralları

Yeterli korumanın bulunduğu ülkelerin açılanması olması, olağan iş aktiviteleri çerçevesinde kurumsal, altyapısal ve raporlama amaçlarıyla kişisel verileri yurtdışına aktaran çok uluslu grup şirketler açısından operasyonel ve hukuki sorunlara neden olmaktadır. Bu bağlamda, Kurul, piyasa aktörlerinin ihtiyaçları ile grup şirketlerinin kurumsal yapıları göz önünde bulundurarak, 10 Nisan 2020 tarihinde, AB'deki düzenlemelerle aynı doğrultuda, çok uluslu grup şirketlerin kendi aralarında gerçekleştirecekleri veri aktarımlarında kullanılmak üzere Bağılayıcı Şirket Kuralları ("BŞK") açıklamıştır.

BŞK, Kurul tarafından yeterli korumanın bulunmadığı ülkelerde faaliyet gösteren çok uluslu grup şirketleri için kişisel verilerin yurt dışına aktarımında kullanılabilecek ve yeterli bir korumanın yazılı olarak taahhüt edilmesini sağlayan veri koruma kuralları olarak tanımlanmıştır. BŞK, yeterli korumanın bulunmadığı ülkelerde faaliyet gösteren grup şirketler için grup içi aktarımlarda yeterli korumanın taahhüt edilmesine imkân veren alternatif bir yurtdışına veri aktarım yöntemidir.

BŞK, şirketler topluluğunda veri koruması için gereken temel ilkeleri ve yeterli veri güvenliğini önlemlerini içermelidir. Kurul, BŞK'nin asgari ve zorunlu içeriğine ilişkin yayımlanmış olduğu rehberin yanı sıra kurumsal internet sitesinde standart bir başvuru formuna da yer vermiştir. BŞK'de bulunması gereken temel hususlar aşağıdaki gibidir:

- Bağılayıcılık,
- Etkili uygulama,
- Kurum ile koordinasyon,
- Kişisel Verilerin Silinmesi ve Aktarılmamasına İlişkin İlkeler,
- Raporlama ve Kayıt Değişikliği Mekanizmaları,
- Veri Güvenliği,
- Hesap Verebilirlik ve Diğer Araçlar.

Yukarıdakilere ek olarak, başvuru sahipleri, başvuru sürecini kolaylaştırmak için BŞK'ye zorunlu olmayan yardımcı bilgi ve belgeleri de ekleyebilir.

Şirketler topluluğu içindeki yurt dışına veri aktarımları BŞK çerçevesinde gerçekleştirmek isteyen çok uluslu grup şirketlerin, Kurum'un rehberleri çerçevesinde BŞK için gerekli hazırlıkları yaparak gerekli belgeleri oluşturularak, Kurum tarafından yayımlanan başvuru formunu doldurularak ve söz konusu belgeleri ibraz ederek BŞK'nin onaylanması için Kurum'a başvuruda bulunmaları gerekmektedir. Başvurular, resmi başvuru tarihinden itibaren 1 yıl içinde Kurum tarafından sonuçlandırılır. Kurum, gereken hallerde bu süreyi 6 ay uzatabilir.

Kurum 26 Ekim 2020 tarihinde yayımladığı Yurt Dışına Veri Aktarım Kamuyu Duyurusunda, Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Kararında Bireylerin Korunması Sözleşmesi'ne ("1 atfen yurt dışına

aktar?mlar?na yönelik de bir de?erlendirme yapm??t?r. Bu duyuru ile Kurum, 108 say?l? Sözle?menin varl???n?n tek ba??na yurtd???na veri aktar?m?n? hukuka uygun k?lmak için geçerli bir dayanak olmad???n?n alt?n? çizmi?tir.

Kurul'un 27 ?ubat 2020 tarih ve 2020/173 say?l? önceki bir karar?na konu olayda Amazon Turkey, kullan?c? verilerini, ilgili ki?ilerden aç?k r?za almaks?z?n AB ve Amerika Birle?ik Devletleri'ne aktarm??, ancak Kurul'a veri aktar?m?na yönelik bir taahhüt de sunmu?tur. Kurula göre; *"Yap?lan incelemede veri sorumlusunun yurtd???na veri aktar?m?n? sa?lamak amac?yla Kurulun onay?n? almak üzere taahhütname mektuplar?n? Kurula sundu?u görülmü?tür. Ancak Kurulun henüz bu yönde bir karar vermedi?i ve yeterli korumaya sahip ülkelerin de henüz belirlenmedi?i de?erlendirildi?inde ki?isel verilerin yurtd???na aktar?lmas? için tek yöntem ilgilinin aç?k r?zas?n?n al?nmas? olarak de?erlendirilmektedir."* Kurul, 22 Temmuz 2020 tarih ve 2020/559 say?l? karar?nda ise, 108 say?l? Sözle?me'nin KVKK'nin yurtd???na veri aktar?m? hükümlerine alternatif bir mekanizma olarak kabul edilemeyece?ini aç?kça ortaya koymu?tur.

Yurt D??? Veri Aktar?m?na ?li?kin Kararlar

Karar numaras? : 2019/157

Karar : Kurul, verileri dünyanın?n farklı yerlerindeki veri merkezlerinde tutan e-posta hizmetlerinin kullan?m?nda yurtd???na veri aktar?m? yap?ld???na karar vermi?tir.

Karar numaras? : 2020/173

Karar : Kurul yurtd???na veri aktar?m?nda aç?k r?zan?n al?nmad??? ve Amazon Turkey'nin veri aktar?m?na ili?kin taahhütname mektubunun onaylanmad???n? belirtmi?tir. Dolay?s?yla Amazon Turkey taraf?ndan yap?lan yurtd???na veri aktar?m?n?n hukuka uygun olmad???na karar vermi?tir.

Karar numaras? : 2020/559

Karar : Kurul yurtd???na veri aktar?m?n?n hukuka uygunlu?u için 108 say?l? Sözle?menin tek ba??na yeterli say?lamayaca??na ve KVKK'deki hükümlere her hâlükârda uyumlu davran?lmas? gerekti?ine karar vermi?tir.

5. ?lgili Ki?iler Taraf?ndan Yap?lan Ba?vurular?n Cevaplanmas? Yükümlülü?ü

KVKK'nin 11. maddesi uyarınca herkes veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili a?a??daki taleplerde bulunabilir:

- Ki?isel verilerinin i?lenip i?lenmedi?ine ili?kin bilgi verilmesi,
- Ki?isel verileri i?lenmi?se, hangi verilerin i?lendi?ine ve i?lemeye ili?kin bilgi verilmesi,
- Ki?isel veri i?lemenin amac? ve verilerin bu amac?na uygun kullan?l?p kullan?lmad??? hakk?nda bilgi verilmesi;
- ki?isel verilerin yurt i?inde veya yurt d???nda aktar?ld??? ger?ek veya t?zel ki?ilere y?nelik bilgi verilmesi,
- ki?isel verilerin eksik veya yanl?? i?lenmi? olmas? halinde d?zeltilmesini ve KVKK'ya uygun ?ekilde ki?isel verilerin silinmesi veya yok edilmesini talep etme,
- veri aktar?m? yap?ld??? takdirde, veri sorumlusundan veri al?c?s?na ki?isel verilerin d?zeltilmesi, silinmesi ve yok edilmesine y?nelik i?lemlerin bildirilmesini isteme.

?lgili ki?iler ayr?ca i?lenen verilerinin m?nhas?ran otomatik sistemler arac?l???yla analiz edilmesi suretiyle kendileri aleyhine ortaya ??kan bir sonuca itiraz edebilecekleri gibi; ki?isel verilerinin kanuna ayk?r? olarak i?lenmesi nedeniyle herhangi bir zarara u?ramalar? durumunda zararlar?n?n giderilmesini talep edebilirler.

5.1 Usul

Kurul, veri sorumlular?ndan talepte bulunma y?ntem ve usullerini d?zenleyen Veri Sorumlusuna Ba?vuru Usul ve Esaslar? Hakk?nda Tebli?i ("**Ba?vuru Tebli?i**") yay?mlam???t?r. Ba?vuru Tebli?i kapsam?nda, veri sorumlular? ilgili ki?iler taraf?ndan usul?ne uygun olarak iletilen taleplere, talebin niteli?ine g?re en k?sa s?rede ve en ge? 30 g?n i?inde yan?t vermek zorundad?r. Ba?vuru Tebli?i ayr?ca, on sayfa? a?an cevaplarda s?n?r? a?an her sayfa i?in 1 T?rk liras? i?lem ?creti veya veri kay?t ortam?n?n maliyetine e?de?er bir ?cret al?nabilece?ini ?ng?rmektedir.

KVKK'nin 13. ve 14. maddeleri Kurul'a ?ikâyetle bulunma ve veri sorumlular?na ba?vurma s?relerini d?zenlenmektedir. Ba?vuru S?relerine y?nelik detaylar Kurul'un 24 Ocak 2019 tarih ve 2019/9 say?l? karar? ile belirlenmi?tir. Karar uyarınca ba?vuru s?relerinin hesaplanmas?nda a?a??daki esaslar ge?erlidir:

- (i) Veri sorumlusu 30 g?n i?inde ilgili ki?inin talebine yan?t vermezse, ilgili ki?i veri sorumlusuna ba?vuru tarihinden ba?layarak 60 g?n i?inde Kurul'a ba?vurabilir.
- (ii) Veri sorumlusu, ilgili ki?inin talebine 30 g?n i?inde yan?t verirse, ilgili ki?i s?z konusu yan?t? izleyen 30 g?n i?inde Kurul'a ?ikâyetle bulunabilir. Bu itibarla s?z konusu hallerde ilgili ki?inin veri sorumlusuna ba?vurdu?u tarihten itibaren 60 g?nl?k s?resi bulunmamaktad?r.
- (iii) Veri sorumlusu KVKK'de tan?nan 30 g?nl?k s?renin bitiminden sonra yan?t verdi?i durumlarda, ilgili ki?i veri sorumlusunun kendisine yan?t verdi?i tarihten itibaren 30 g?n de?il, veri sorumlusuna ba?vurdu?u tarihten itibaren 60 g?n i?inde Kurul'a ?ikâyetle bulunabilir.

İlgili Kişinin Haklarına İlişkin Kararlar

Karar numarası : 2020/41

Karar : İlgili kişi kişilik haklarının ihlal edilmesinden doğan tazminat istemlerini genel mahkemeler huzurunda kullanabilir.

Karar numarası : 2019/296

Karar : Kurul, operatör şirketi olan veri sorumlusunun ilgili kişilere yönelik yeterli baskıyı imkân tanıyamaması nedeniyle Baskı Tebliği'nin 6.maddesini ihlal ettiğine karar vermiştir.

Kurul'un Yetkisine İlişkin Kararlar

Karar numarası : 2018/156

Karar : Yargı organlarının yetkisi dahilinde olan ihbar ve şikayetler Kurul tarafından soruşturmaya tabi tutulamaz.

Karar numarası : 2019/138

Karar : Yargı organlarının yetkisi dahilinde olan ihbar ve şikayetler Kurul tarafından soruşturmaya tabi tutulamaz.

5.2 İlgili Kişinin Baskısı Kapsamında Atılacak Adımlar

- İlgili kişi taleplerini, veri sorumlusu veya mevcutsa veri sorumlusu tarafından kurulmuş olan veri koruma komitesine iletir.
- İlgili kişinin talebinin önem seviyesi ve türü belirlenir. İlgili kişilerin talepleri şu şekilde sınıflandırılabilir: (i) veri sorumlusu nezdinde işlenen kişisel verilere ilişkin bilgi talepleri, (ii) veri sorumlusu nezdinde işlenen kişisel verilere ilişkin silme talepleri ve (iii) veri sorumlusu nezdinde özel nitelikli kişisel veri işleme faaliyetine ilişkin bilgi talepleri.
- İlgili kişinin talebine KVKK'de öngörülen 30 günlük süre içinde cevap verebilmek için veri sorumlularının bir takip sistemi kullanmaları gerekmektedir.
- Taleplere yönelik veri sorumlusu bünyesindeki ilgili departman resmi bir yanıt hazırlar ve KVKK'nin öngördüğü yollarla ilgili kişiye bu yanıtı iletir. Silme talebinde bulunulması durumunda, silme ve imha politikasına göre kişisel verilerin silinip silinmeyeceği konusunda ilgili departman ve hukuk birimi karar verir. İlgili departmanların kişisel verileri silmeye karar vermesi durumunda, bu işleme ilişkin log kayıtları tutulmalı ve yine ilgili kişiye resmi bir bildirim ile gönderilmelidir.

6. Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi

Kişisel veriler, işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma ilkesinin gerektirdiği şekilde, işlendikleri amaç için gereken süre boyunca saklanacaktır. Bu bağlamda, veri sorumlusu aştaki idari ve teknik önlemleri almakla yükümlüdür;

- Kişisel veri saklama ve imha politikası oluşturmak,
- Veri saklama süreleri ile saklamada uygulanacak teknik ve idari tedbirleri belirlemek,
- Kişisel verilerin bu ilkelere uygun olarak saklanması sağlamak.

Veri sorumluları, kişisel veri işlemleri için ilgili mevzuatta öngörülen sürelele uymak zorundadır. Kanuni bir sürenin açkça mevcut olmaması durumunda, kişisel veriler yalnızca işlendikleri amaç için gerekli olduu süre boyunca işlenebilecektir.

Veri sorumluları, kişisel verilerin işlenmesini gerektiren sebeplerinin ortadan kalması halinde kişisel verileri re'sen veya ilgili kişinin talebi üzerine, silmek, yok etmek veya anonim hale getirmekle yükümlüdür (KVKK madde 7).

Silme, yok etme ve anonim hale getirilme işlemlerinin detayları Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmelik ile düzenlenmiştir. Ayrıca bu konudaki uygulamaya açıkla getirmek amacıyla Kurul tarafından Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Rehberi hazırlanmıştır. Veri Sorumluları Siciline kaydolmakla yükümlü veri sorumluları söz konusu yönetmelik kapsamında öngörülen zorunlu içeriğe uygun şekilde kişisel veri saklama ve imha politikası hazırlamakla yükümlülerdir.

Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesine İlişkin Karar

Karar numarası : 2018/142

Karar : Banka ilgili bankacılık mevzuatı gereği kişisel verileri saklamak mecburiyetindedir. Dolayısıyla veri işleme faaliyetini sürdürmede hukuka uygunluk sebebini haizdir.

7. Veri Güvenli?ine ?li?kin Yüklümlülükler

KVKK madde12 uyar?nca veri sorumlular? a?a??dakileri yapmakla yükümlüdür:

- Ki?isel verilerin hukuka ayk?? olarak i?lenmesini önlemek,
- Ki?isel verilere hukuka ayk?? eri?ilmesini önlemek,
- Ki?isel verilerin muhafazas?n? sa?lamak

Veri sorumlusu, bu yükümlülükleri yerine getirmek ad?na uygun bir koruma sa?lamak için gerekli tüm teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır. GDPR'den farklı olarak, veri i?leyenlerin hakları ve yükümlülükleri, KVKK kapsamında ayrı ve özel olarak düzenlenmemiştir. Ancak veri güvenli?ine yönelik olarak veri i?leyenlerin veri güvenli?ini tedbirleri ile ilgili veri sorumlusu ile birlikte mü?tereken sorumlu oldu?u KVKK'de belirtilmiştir. Bu çerçevede, veri i?leyenler, kendilerine aktarılan ki?isel verileri i?lerken veri sorumlusunun talimatlarına uymakla, edindikleri ki?isel verileri herhangi bir şekilde açıklamamakla ve ki?isel verileri veri sorumlusu tarafından belirlenen i?leme amaç? d???nda i?lememekle yükümlüdür.

KVKK altındaki veri güvenli?i tedbirlerine ek olarak, özel nitelikli ki?isel verilerin korunmasıyla hassasiyetini göz önünde bulunduran Kurul, özel nitelikli ki?isel veriler için daha nitelikli ve kapsamlı bir koruma sa?lamak amacıyla bir kararında veri sorumluları için özel nitelikli verilere ilişkin ek veri güvenli?i tedbirleri alma ko?ulu getirmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönü?üm Ofisi, 10 Temmuz 2020 tarihinde kamu otoriteleri ve kritik altyapı hizmeti veren işletmeler tarafından verilerin korunması için alınacak veri güvenli?i tedbirlerine ilişkin bir rehber yayımlanmıştır. Kurul'un uygulaması ile uyumlu olan rehber, telefonlarda internet güvenli?i ve siber güvenlik, bulut bilişim uygulamaları, kriptoloji uygulamaları, sızma testi tedbirleri gibi çe?itli konularda veri korunmasıyla yönelik oldukça detaylı kuralları içermektedir. ?bu rehber, kamu otoritelerine ve kritik altyapı hizmeti veren işletmelere rehberlik etmek için yayınlanmıştır olsa da özel kuruluşlar açısından da yol gösterici niteliktedir. Bir kamu otoritesi olması itibarıyla rehberle de paralel hareket etmesi beklenen Kurum'un, veri sorumluları tarafından yeterli koruma tedbirlerinin alınıp alınmadığını de?erlendirirken bu rehberde öngörülen hususları da dikkate alacağını varsaymak yanlış olmayacaktır.

31/01/2018 tarihli, 2018/10 sayılı karar

Bu karar ile Kurul, özel nitelikteki kişisel verilerin işlenmesinde veri sorumlularınca alınması gereken yeterli önlemleri ortaya koymuştur.

Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlık, cinsel hayat, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikteki kişisel veridir.

Kararda alınması gereken önlemler aşağıdaki başlıklar altında detaylandırılmıştır:

- Özel nitelikli kişisel verilerin güvenliğini ilkin politika ve prosedürler
- Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi süreçlerinde yer alan çalışanlara yönelik önlemler
- Özel nitelikli kişisel verilerin elektronik ortamda işlenmesi halinde alınacak önlemler
- Özel nitelikli kişisel verilerin fiziki ortamda işlenmesi halinde alınacak önlemler
- Özel nitelikli kişisel verilerin aktarımında alınacak önlemler

Veri güvenliğini ilkin kararlar

Karar numarası : 2019/308 sayılı ilke karar

Kurul bu ilke kararında kullanıcıların kimlik ve iletişim bilgileri gibi kişisel verilerine erişim imkanı sağlayan belirli yazılım, program ve uygulamaların hukuk büroları, finans ve gayrimenkul danışmanları veya sigorta gibi sektörlerde faaliyet gösteren firmalar tarafından kullanılması KVKK'nin 12. maddesinde öngörülen veri güvenliğini ilkesini ihlal ettiğini tespit etmiştir.

Kurul, veri sorumlusu olarak hareket eden ve yukarıda ifade edilen yazılımları kullananlar hakkında savcılık nezdinde suç duyurusunda bulunacağını ve KVKK madde 18 kapsamında idari para cezasına çarptıracağını ilan etmiştir.

Karar numarası : 2019/269

Karar : Kurul Facebook'u muhtemel veri ihlallerini engellemek ve ihlalin gerçekleşmesi durumunda Kurul'a bildirme konusunda gerekli teknik ve idari tedbirleri almadığı gerekçesiyle idari para cezasına çarptırılmıştır.

Karar numarası : 2019/ 389

Karar : Kurul, duyuru süreçlerinde gerekli veri güvenliğini önlemlerini alması gerektiğini ve ilgili kişileri veri işleme faaliyetleri konusunda bilgilendirmesi gerektiğini karar vermiştir.

8. Kişisel Veri İhlali Bildirimi

Veri sorumluları, öğrenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi halinde, bu durumu en kısa sürede ilgisine ve Kurul'a bildirmekle yükümlüdür. Kurul, gerekmesi halinde veri ihlalinin kurumsal internet sitesinde veya uygun gördüğü diğer yöntemlerle ilan edebilir.

8.1 Bildirim Usulüne İlişkin Kurallar

Kişisel veri ihlali bildirim süreci için özel bir kanuni düzenleme öngörülmemiştir; öte yandan Kurul, 24 Ocak 2019 tarih ve 2019/10 sayılı karar ile ihlal bildirimine ilişkin süreçleri belirlemiştir. Söz konusu karar kapsamında açıklanan prosedürle ilgili gereklilikler aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

- Veri sorumlusu, ihlali öğrendiği andan itibaren 72 saat içinde Kurul'u ve veri ihlalinin etkilenen kişileri bilgilendirmesini müteakip makul olan en kısa süre içerisinde uygun yöntemlerle ilgili kişileri
- Veri sorumlusu hakkında bir gerekçe ile 72 saat içinde Kurul'a bildirimde bulunamazsa, ayrıca gecikmeye sebep olan nedenleri Kurul'a belirtmelidir.
- Kişisel veri ihlali bildirimleri, Kurul tarafından ilan edilen standart form (Kişisel Veri İhlali Bildirim Formu) üzerinden yapılır.
- Formda istenen bilgilerin veri sorumlusu tarafından bir defada sağlanamaması durumunda, veri sorumlusu herhangi bir gecikmeye mahal vermeksizin bu bilgileri amaçlı olarak Kurul'a iletebilir.
- Veri sorumlusu, veri ihlali ile ilgili bilgileri, ihlalin etkilerini ve bu kapsamda alınan önlemleri kayıt altına almalı ve gerekirse Kurul'un incelemesine hazır halde bulundurmalıdır.
- Veri iyleyenlerin işleme faaliyetlerinde bir veri ihlali meydana gelirse, veri iyleyenler kendi organizasyonlarında oluşan ihllalleri derhal veri sorumlularına bildirmekle yükümlüdür.
- Yurt dışında bulunan veri sorumlusu nezdinde bir veri ihlali meydana gelmesi durumunda: (i) ihlalin sonuçları Türkiye'de yerleşik ilgili kişileri etkiliyorsa ve (ii) ilgili kişiler veri sorumlusu tarafından sağlanan ürün ve hizmetlerden Türkiye'de faydalanıyorsa, yurt dışında yerleşik veri sorumlusu tarafından Kurul'a bildirimde bulunulur.
- Veri sorumluları, bir "veri ihlali müdahale planı" hazırlamak ve bunu periyodik olarak gözden geçirmekle yükümlüdür. Bu plan, veri sorumlusunun organizasyonu içerisinde veri ihlalinin kime bildirilmesi gerektiği, kimin veri ihlalinin olası sonuçları hakkında değerlendirilmesinden sorumlu tutulacağı ve KVKK kapsamında yapılacak bildirimler gibi sürece yönelik önemli bilgileri içermelidir.

8.2 Bildirim İçeriği

Kişisel Veri İhlali Bildirim Formunda, aşağıdaki konularla ilgili bilgiler Kurul'un incelemesine sunulmalıdır:

- **Veri Sorumlusuna İlişkin Bilgiler:** Veri sorumlusunun unvanı/adı ve adresi doldurulmalı ve söz konusu bildirim formunu hazırlayan kişiye ilişkin bilgiler verilmelidir.
- **Veri İhlaliyle İlgili Bilgiler:** Veri sorumluları, veri ihlalinin nasıl meydana geldiği, veri ihlalinin kaynağı, veri ihlalinin nasıl ve ne zaman tespit edildiği, ihlalden etkilenen kişisel veri kategorileri ve ihlalden etkilenen ilgili kişiler gibi hususlarda ayrıntılı bilgi sağlamalıdır.
- **Kurula ve Etkilenen İlgili Kişilere Yapılacak Bildirime İlişkin Bilgiler:** Veri sorumluları, Kurul'a zamanında bildirimde bulunmama nedenleri (veri ihlalinin tespiti ve bildirimi arasında 72 saatten fazla zaman geçmişi), etkilenen ilgili kişilerin ne zaman ve nasıl bildirileceği, hangi kurumlara bildirimde bulunulacağına yönelik bilgi verir.
- **Olası Sonuçlara İlişkin Bilgiler:** Veri sorumluları, ihlal sebebiyle ilgili kişilerin önemli olumsuz etkilere maruz kalma olasılığı ve kendi organizasyonu içinde ihlalin etkileri konusunda Kurul'u bilgilendirmelidir.
- **Veri İhlalinden Sonra Alınan veya Alınacak Önlemlere İlişkin Bilgiler:** Veri sorumluları, veri ihlaline karşı alınan tedbirler, veri ihlallerinin önlenmesi için teknik ve idari önlemlerin önceden alınması, veri ihlalden sonra alınacak teknik ve idari önlemlere ilişkin planlamalar.

8.3 Veri İhlali Durumunda Alınacak Aksiyonlar

Veri sorumlusu nezdinde bir veri ihlali meydana gelmesi durumunda aşağıdaki adımlar atılmalıdır;

- Öncelikle, tüm veri sorumluları arasında bir veri ihlali müdahale planına sahip olması ve bunu periyodik olarak gözden geçirmesi gerekir.
- Veri sorumlusu, veri ihlali ile ilgili kayıtları tutmak için gerekli altyapılara sahip olmalıdır.
- İhlalin tespiti üzerine veri sorumluları, veri ihlalinin meydana geldiği sistemleri kapatmalı ve veri ihlalinin kaynağını araştırmalıdır.
- Veri ihlalinin kaynağı araştırılırken, veri ihlalden etkilenen veri grupları, ihlalden etkilenen kişi sayısı ve veri kategorileri belirlenmelidir.
- Veri güvenliği için teknik ve idari tedbirler derhal alınmalıdır.
- Kişisel Veri İhlali Bildirim Formu, gecikmeden ve veri sorumlusunun bu tür ihlali örendiği tarihten itibaren 72 saat içinde doldurulmalıdır. Bildirimin kâğıt ortamına yapılabilmesi ve veri sorumluları arasında Veri İhlali Bildirim Formunu Kurula gönderdikten sonra yenileyebilecekleri unutulmamalıdır.
- Veri sorumluları ayrıca etkilenen veri grupları arasında bildirimi için bir bildirim formu hazırlamalıdır.
- Kurula ve ilgili kişilere bildirim yapıldıktan sonra, veri sorumluları veri güvenliğini yeterli düzeyde temin etmek için ek teknik ve idari önlemler almalıdır.

Kurul ayr?ca Ki?isel Veri ?hlali Bildirim Formunun nas?l doldurulaca??na ve Kurul taraf?ndan olu?turulan veri ihlali bildirim sisteminin nas?l kullan?laca??na dair bir rehber yay?nlanm??t?r.

Kurul, 18 Eyl?l 2019 tarihli 2019/271 say?l? karar? kapsam?nda, veri ihlali bildiriminin amac?n?n, ilgili ki?ilerin ihlal nedeniyle maruz kalabilece?i olumsuz sonu?lar?n h?zl? bir ?ekilde önlenmesi veya en aza indirilmesi oldu?unun alt?n? çizmi?tir. Bu ba?lamda; Kurul, ilgili ki?ilere yap?lan veri ihlali bildirimlerin aç?k ve sade bir dille yap?lmas? gerekti?ini ve

asgari olarak a?a??daki hususlar? içermesi gerekti?ini belirtmi?tir:

- Veri ihlalinin meydana geldi?i zaman,
- Veri ihlalinden etkilenen veri kategorileri (ki?isel veriler / özel nitelikli ki?isel veriler ayr?m? yap?larak),
- Veri ihlalinin olas? sonu?lar?,
- Veri sorumlusu taraf?ndan olas? olumsuz etkileri azaltmak ad?na al?nm?? veya al?nmas? önerilen tedbirler,
- ?lgili ki?ilerin veri ihlali ile daha fazla bilgi edinebilece?i irtibat ki?ilerinin isim ve ileti?im detaylar? ya da veri sorumlusunun internet sitesinin tam adresi, ça?r? merkezi vb. ileti?im yollar?.

Veri ?hlali Bildirimlerine ?li?kin Kararlar

Karar numaras? : 2019/104

Karar : Kurul, Facebook'u zaman?nda veri ihlalini bildirme yükümlölü?ünü yerine getirmedi?i gerekçesiyle idari para cezas?na çarpt?rm??t?r. ?hlal 19.09.2018 tarihinde tespit edilmesine kar??l?k süresi içinde herhangi bir bildirimde bulunulmam?? ve ihlal 13.09.2018- 25.09.2018 sürmesine ra?men bildirim 17.12.2018 tarihinde yap?lm??t?r.

Karar numaras? : 2019/222

Karar : Kurul Dubsmah Inc. ?irketini ihlalden ancak 19 gün sonra bildirim yapm?? olmas? nedeniyle idari para cezas?na çarpt?rm??t?r.

Karar numaras? : 2019/269

Karar : Kurul, Facebook'u zaman?nda veri ihlalini bildirme yükümlölü?ünü yerine getirmedi?i gerekçesiyle idari para cezas?na çarpt?rm??t?r

9. Veri Sorumlular? Sicil Bilgi Sistemi

VERB?S, veri sorumlular?n?n veri i?leme faaliyetlerini kaydettikleri bir çevrimiçi sicil kay?t sistemidir. Kural olarak, tüm veri sorumlular? ki?isel verileri i?lemeden önce VERB?S'e kay?t yapt?rmakla yükümlüdür (KVKK madde 16). Bununla birlikte, Kurul baz? durumlarda kay?t yükümlülü?üne istisna getirebilir.

Bu ba?lamda Kurul, belirli meslek gruplar?n?, dernekleri ve siyasi partileri kay?t zorunlulu?undan istisna tutan çe?itli kararlar yay?mlam???r. Kurul ayr?ca yurtiçinde yerle?ik veri sorumlular?na da ilk etapta genel bir muafiyet tan?m???r:

- Çal??an say?s? 50'den az VEYA
- Y?ll?k mali bilanço toplam? 25 Milyon TL'nin alt?nda olan veri sorumlular? kay?t yükümlülü?ünden muaft?r.

Bu e?iklerden birini a?an tüm yurtiçinde yerle?ik veri sorumlular?, di?er istisnalara dahil olmad?klar? sürece VERB?S'e kaydolmal?d?r.

Yurt d???nda yerle?ik veri sorumlular? için Kurul herhangi bir özel ko?ul öngörmemektedir. Bu nedenle Türkiye kaynakl? ki?isel veri i?leyen yurt d???nda yerle?ik tüm veri sorumlular? (bilanço tutar? veya çal??an say?s?na bak?lmaks?z?n) VERB?S'e kay?t yapt?rmakla yükümlüdür.

Kay?t yükümlülü?ü için son tarih Kurul taraf?ndan üç kez uzat?lm???r. Y?lda 50'den fazla çal??an? olan veya y?ll?k toplam mali bilançosu 25 milyon TL'yi a?an veri sorumlular? ve/veya Türkiye d???nda yerle?ik veri sorumlular? için ba?ta son tarih 30 Eylül 2019 olarak belirlenmi?; ancak s?ras?yla 31 Aral?k 2019, 6 Haziran 2020 ve 30 Eylül 2020 tarihlerine ertelenmek suretiyle kay?t süresi uzat?lm???r.

Kay?t için güncel tarihler a?a??daki gibidir:

- Y?ll?k 50'den fazla çal??an? olan veya y?ll?k mali bilanço toplam? 25 milyon TL'yi a?an veri sorumlular? ve / veya yurtd???nda yerle?ik veya kay?tl? veri sorumlular? için 30 Eylül 2020,
- 50'den az çal??an? olan ve y?ll?k mali bilanço toplam? 25 milyon TL'nin üzerinde olan ancak ana faaliyet konusu özel nitelikli ki?isel veriler i?leme olan veri sorumlular? için 31 Mart 2021,
- Kamu kurum ve kurulu?u veri sorumlular? için 31 Mart 2021.

Kurul, 1 Ekim 2020 tarihinde sicile kay?t yükümlülü?ü hakk?nda kamuoyu duyurusu yay?nlanm?? ve baz? veri sorumlular?n?n 01 Ekim 2020 tarihi itibar?yla VERB?S kayd? için ba?vuruda bulunmad???n? veya ba?vurular?na ra?men bildirimlerini tamamlamad?klar?n? belirtmi?tir. Kurul, 1 Ekim 2020 tarih ve 2020/760 say?l? karar?nda COVID-19 nedeniyle fiili, teknik veya hukuki imkans?zl?klar nedeniyle baz? veri sorumlular?n?n VERB?S'e kay?t yükümlülü?ünü yerine getiremedi?ini göz önüne alarak, VERB?S'e kay?t yükümlülü?ünü yerine getirmemi? olan veri sorumlular?na bu durumun Kurul taraf?ndan gönderilecek bir yaz? ile bildirilmesini uygun bulmu?tur. Bu do?rultuda Kurul taraf?ndan yaz?l? olarak kendisine bildirim yap?lan veri sorumlular?n?n Kurul taraf?ndan kendilerine verilen süre içerisinde VERB?S'e kaydolmas? gerekmektedir. Kurul'un bu karar? veri sorumlular? aç?s?ndan bir erteleme olarak yorumlanmamalı ve veri sorumlular?na verilen son bir hak olarak görülmelidir.

Yurtd???nda yerle?ik veri sorumlular?n?n VERB?S'e kaydolmalar? için yapmalar? gereken i?lemlerin ana hatlar? a?a???da aç?klanm???tır. Kay?t sürecinin ilk a?amas? olarak, veri sorumlular?n?n VERB?S kullan?c? hesaplar?n? olu?turmalar? ve VERB?S üzerinden irtibat ki?ilerini atamalar? gerekmektedir.

9.1 Ki?isel verilere Yönelik Veri Envanterinin Haz?rlanmas?

Veri sorumlular?, Türkiye kaynaklı i?ledi?i tüm ki?isel veri i?leme süreçlerini içeren bir veri envanteri haz?rlamal?lardır. Veri envanteri, KVKK kapsam?nda belirlenen gerekli tüm bilgileri içermeli ve bu bilgilerin do?ru ve güncel olmas? veri sorumlular? taraf?ndan sa?lanmalıdır. Veri sorumlular?n?n VERB?S'e bildirdikleri bilgilerde herhangi bir de?i?iklik meydana gelirse, söz konusu de?i?ikliklerin meydana geldi?i tarihten itibaren 7 (yedi) gün içinde VERB?S üzerinden Kurum'a bildirilmesi gerekmektedir.

- Tan?t?c? bilgiler (veri sorumlusunun veya temsilcisinin adresi dahil),
- Veri sorumlusu taraf?ndan i?lenen veri kategorileri,
- Her veri kategorisi için i?lemenin amaçlar?,
- Her veri kategorisi için azami muhafaza edilmesüresi,
- Her veri kategorisi için veri konusu ki?i gruplar?,
- Seçilen veri kategorilerinin yurt d???na aktar?l?p aktar?lmad???na ili?kin bilgiler,
- Ki?isel verilerin aktar?ld??? veri al?c?s? gruplar?,
- Veri sorumlusu taraf?ndan al?nan veri güvenli?i

VERB?S kay?tlar? kamuya aç?k biçimde tutulur, dolay?s?yla herkes VERB?S'teki kay?tlara ula?arak veri sorumlular?n?n veri i?leme süreçlerine yönelik detaylar? takip edebilir.

9.2 Veri Sorumlusu Temsilcisi Atanmas?:

Yurtd???ndaki veri sorumlular?n?n VERB?S'e kay?t süreci, hem veri sorumlusu temsilcisi (Türkiye'de yerle?ik tüzel ki?ili?i veya Türkiye'de yerle?ik gerçek ki?i) hem de irtibat ki?isi (Türk vatanda?? gerçek ki?i) atamay? gerektirdi?inden Türkiye'de yerle?ik veri sorumlular?n?n kay?t süreçlerine nazaran daha karma??kt?r.

Türkiye'de yerle?ik veri sorumlular? için veri sorumlusu temsilcisinin atanmas? zorunlu de?ildir, ancak veri koruma süreçlerinin efektif ?ekilde yönetimi ve organizasyonu için veri sorumlular? taraf?ndan tercih edilebilir.

Türkiye'de yerle?ik olmayan veri sorumlular? taraf?ndan, Türkiye'de bir veri sorumlusu temsilcisi atamak için öncelikle veri sorumlusunun yetkili organ veya ki?isi taraf?ndan atamaya yönelik bir karar al?nmal?d?r. Veri sorumlusu temsilcisi, VERB?S üzerinden çevrimiçi kay?t formunu doldurmal? ve veri sorumlusu temsilcisinin atanmas?na ili?kin karar?n tasdikli örne?i ile birlikte Kurul'a sunmal?d?r.

Kurul taraf?ndan kullan?c? kayd?n?n olu?turulmas? akabinde, veri sorumlusu temsilcisi VERB?S üzerinden bir irtibat ki?isi atar.

VERB?S'e kay?t i?leminin h?zl? bir ?ekilde yürütülmesi için, kay?t sürecinin veri sorumlusu temsilcisinin kay?tl? e-posta adresi (KEP)) üzerinden yürütülmesi tavsiye edilir, veri sorumlusu temsilcisinin kay?tl? e-postas? yoksa yetkili kurulu?lardan alabilir veya gerekli belgeleri Kurum'a posta yoluyla gönderebilir.

9.3 ?rtibat Ki?isinin Atanmas?:

Veri sorumlular?, Kurum ile ileti?imden sorumlu bir irtibat ki?isi atamakla yükümlüdür. ?lgili ki?i VERB?S'e bildirilecek ve VERB?S'e yap?lacak bildirimler, irtibat ki?isinin e-devlet hesab? üzerinden yap?lacakt?r. ?rtibat ki?isinin atanmas?na ili?kin kurallar a?a??daki gibidir:

- ?rtibat ki?isi Türk vatanda?? .
- ?rtibat ki?isi 18 ya??ndan büyük olmal?d?r.
- ?rtibat ki?isi ayn? anda birden fazla veri sorumlusunun irtibat ki?isi olamaz.
- Veri sorumlusunun ayn? anda birden fazla irtibat ki?isi olamaz
- Veri sorumlusu, irtibat ki?isini istedi?i zaman de?i?tirebilir.
- Veri sorumlusu, kendi irtibat ki?isi olarak kendi bünyesinde çal??an birini veya kurum d???ndan üçüncü bir ki?iyi atamay? seçebilir.

E. Yaptırmlar

1. İdari ve Cezai Yaptırmlar

KVKK hükümlerine uygun davranılmaması halinde KVKK altında ciddi yaptırmlar öngörülmüştür. KVKK hükümlerinin ihlali, ihlalin türüne ve derecesine bağlı olarak idari para cezasına (KVKK madde12) ve cezai yaptırmlara (5237 sayılı TCK madde135-140) yol açabilir.

İdari yaptırım uygulandığı hallerde, yaptırımın muhatabı, veri sorumlusu olarak tüzel kişinin kendisi olacaktır. Cezai yaptırmlar konusunda ise, diğer bazı hukuk sistemlerinden farklı olarak, Türkiye'de tüzel kişilerin cezai sorumluluğu olmadığından cezai sorumluluk, veri sorumlusu şirketlerde yönetim kademesindeki çalışanlar nezdinde doğacaktır. Bunun dışında tüzel kişilere yönelik güvenlik tedbirleri uygulanması da mümkündür.

İkâyetle bulunanlar, KVKK'nin ihlalinin suç teşkil ettiği durumlarda TCK ve KVKK hükümleri kapsamında ilgili savcılıklara başvurulabilirler. Ayrıca söz konusu ihlal nedeniyle kişilik haklarının ihlali halinde ilgili kişiler tarafından genel mahkemeler nezdinde dava açılabilir.

1.1 İdari Yaptırmlar

KVKK kapsamındaki belirli yükümlülüklerin uyulmaması halinde çeşitli idari yaptırmlar gündeme gelir. (KVKK madde18):

- Bilgilendirme yükümlülüğüne aykırılıkta 9.0384 TL- 196.689 TL arasında idari para cezası verilir.
- Veri güvenliğini yükümlülüğünün ihlali 29.503 TL- 1.966.862 TL arasında idari para cezası verilir.
- Kurul kararına uyulmaması halinde 49.172 TL- 1.966.862 TL arasında idari para cezası verilir.
- VERBİS'e kayıtlı yükümlülüğünün ihlali 39.337 TL - 1.966.862 TL arasında idari para cezası verilir

1.2 Cezai Yaptırmlar

TCK;

- Madde135 uyarınca kişisel verileri hukuka aykırı olarak kaydeden kişiye 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası verilir. Kanuna aykırı olarak kaydedilen kişisel verilerin, kişilerin siyasi, felsefi veya dini görüşlerine, ırkı kökenlerine; hukuka aykırı olarak ahlaki eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal faaliyetlerine ilişkin olması durumunda ise hapis cezası 4,5 yıla kadar çarkebilir.

- Madde136 uyarınca kişisel verileri hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişiye 2 yıldan 4 yıla kadar hapis cezası verilir. Bu suçların, (i) bir kamu görevlisinin görevinin verdiği yetkisini kötüye kullanması veya (ii) bir meslekten veya ticaretten elde edilen ayrıcalıklardan yararlanma yoluyla işlenmesi halinde, hapis cezası 6 yıla kadar yükseltilebilir.
- Madde138 uyarınca kanunların belirlediği sürelerin geçmişi olmasına karşın verileri sistem içinde yok etmekle yükümlü olanlara görevlerini yerine getirmediklerinde 1 yıldan 2 yıla kadar hapis cezası verilir. Suç konusu Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri uyarınca imhası zorunlu olan bir veri ise verilen ceza 4 yıla kadar artırılabilir.

1. KURUL FAALİYETLERİNİN İNCELENMESİ

A. Genel Bakış

Kurum'un karar organı olan Kurul tarafından 2017 yılından bu yana pek çok karar alınmıştır. Kararların bir kısmı düzenleyici nitelikte olup ikincil mevzuat niteliği taşıırken, birçoğu ise icrai nitelikte olup gerçek ve tüzel kişileri sorumlu tutma konusunda uygulanan bireysel kararlardır.

Türkiye'deki Rekabet Kurulu ve Sermaye Piyasası Kurulu gibi diğer düzenleyici kurumlardan farklı olarak Kurul'un kararlarının yayımlanmasına yönelik herhangi bir zorunluluk bulunmamaktadır. Kurul, hangi kararın, ne şekilde ve ne kadar ayrıntılı olarak paylaşılması gerektiğine kendi takdir yetkisi ile karar vermektedir.

Kurul bugüne kadar toplam 86 karar yayımlanmıştır. Yayımlanan kararların 6 tanesi ilke karar olarak yayımlanmıştır ve kararların tam metnine Kurum'un kurumsal internet sitesinde yer verilmiştir.

Yayımlanan kararların geri kalan 75 adedi bireysel nitelikte olup; bu kararların sadece kısa özetleri detaylara girilmeksizin Kurum'un kurumsal internet sitesinde yayımlanmıştır. Birkaç istisna dışında yayımlanan bireysel kararlarda genel olarak karara konu ilgililerin isimleri/unvanları yer almamaktadır. Buna karşılık son zamanlarda yayımlanan bireysel kararların daha detaylı, bilgilendirici olduğu ve özetlenen kararlarda veri sorumlularının sektör bilgilerine yer verildiği görülmektedir.

Ek olarak, Kurul KVKK madde12/5 uyarınca; etkilenmesi muhtemel ilgili kişileri bilgilendirmek için gerekli gördüğü veri ihlali bildirimlerini yayımlamaktadır ve şimdiye kadar Kurul'un resmi internet sitesinde yaklaşık 60 adet veri ihlali bildirimi yayımlanmıştır. Yayımlanan bu bildirimler genellikle veri sorumluları tarafından sunulan veri ihlali bildirim formunda yer alan bilgilerin özetlenmiş versiyonlardır.

B. Kurul'un Faaliyetlerine Yönelik İstatistikî Veriler

Kurul'un yayımlanmış olduğu 2019[4] yılı Faaliyet Raporunda açıklanan bazı istatistikî veriler aşağıdaki gibidir:

1. Şikâyetler

1.1 ?ikayetlerin Sektör Baz?nda Da??l?m?

Sektör	?ikayet Say?s?
Kamu	1.157
Telekomünikasyon	80
Bili?im (IT)	94
Bankac?l?k ve Finans	61
Turizm	25
Sa?l?k	59
Medya	37
Sigortac?l?k	14
?nsan Kaynaklar?	4
Hizmet (genel)	389
TOPLAM	2.280

1.2 ?ikayetler Konu Baz?nda Da??l?m?

Konu	Say?
?lgili ki?ilerin taleplerinin veri sorumlusu taraf?ndan yerine getirilmemesi	31
Ki?isel verilerin veri sorumlusu taraf?ndan hukuka ayk??r? olarak üçüncü ki?ilerle payla??lmas?	618
Ki?isel verilerin veri sorumlusu taraf?ndan hukuka ayk??r? olarak i?lenmesi	471
Yurt d???nda ya?ayan vatanda?lar?n ki?isel verilerinin ya?ad?klar? ülke otoriteleri ile payla??lmas?na yönelik ?ikayetleri.	1160
TOPLAM	2280

1.3 ?ikâyet ve ?hbar Say?lar?

	2019 Y?l?nda Kuruma ?iletlen ?ikâyet ve Bildirimler	Geçmi? Y?llardan Devrolan ?ikayet ve Raporlar
?ikayetler ve ?hbar	2.280	193
1- De?erlendirmesi Devam Eden	538	83
2- Sonuçland?r?lan	1.1742	110
a. Usul ?art?n? ta??mayan	525	46
b. ?dari Para Cezas? Uygulanan	6	18
c. Talimatland?r?lan	2	16
d. Kanuna ayk?r?lk bulunmayan	20	23
e. Ki?isel Veri ??leme Faaliyeti Durdurulan	2	-
f. Kanun Kapsam? D???nda Kalan	27	9
e. ?lgili Kuruma Yönlendirilen	1.160	-

2. Kurul Kararlar?

2.1 ?dari Yapt?r?mlar

	2017	2018	2019
?ikayet ve ?hbarlara ili?kin uygulanan ?dari Para Cezalar?	125.000-TL	670.000-TL	1.905.000-TL
Veri ?hlal Bildirimleriyle ?lgili ?dari Para Cezalar?	-	200.000-TL	11.200.828-TL
TOPLAM	125.000-TL	870.000-TL	13.105.828-TL

2.2 Yaptırımların İncelenmesi

- İlk 30 Ayda 14 Milyon TL İdari Para Cezası
- En Yüksek Ceza: Facebook'a verilen 1.650.000 TL tutarındaki cezadır.
- 85 adet Yayınlanmış Özet/Kısa Karar
- Kişisel verilerin hukuka aykırı işlenmesini önlemek için gerekli teknik ve idari tedbirlerin alınmaması nedeniyle 51 adet idari para cezası,
- Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlendiğinin makul bir sürede Kurula ve veri sahiplerine bildirilmemesi nedeniyle 10 adet idari para cezası,
- Kurulun talimatları ve ihlalleri giderme emirlerini yerine getirmeme nedeniyle 4 adet idari para cezası,
- Genel veri koruma ilkelerine uyulmaması nedeniyle 4 adet idari para cezası,
- İlgili kişilerin haklarını düzenleyen 11. maddeye uyulmaması nedeniyle 2 adet idari para cezası.
- Sektörlere Göre Yayınlanan Kararlar
- 9 karar Bankacılık ve Finans
- 8 karar Bilişim ve Telekomünikasyon
- 4 karar Sağlık

2.3 İlgili Kanun Maddelerine Göre Yayınlanan Kararlar

18. MADDE KAPSAMINDAKİ İDARİ YAPTIRIMLAR

	Numara
Aydınlatma Yükümlülüğünün ihlal Edilmesi Nedeniyle İdari Para Cezası - madde18/1 (a)	1
Veri Güvenliği Kurallarına Uyulmaması Nedeniyle İdari Para Cezası - madde 18/1 (b)	42
Kurul Kararlarına Uyulmaması Nedeniyle İdari Para Cezası - madde 18/1 (c)	3
Kayıt Yükümlülüklerine Uyulmaması Nedeniyle İdari Para Cezası - madde 18/1 (ç)	0
Kamu kurumları ve resmi makamlarına yönelik disiplin hükümleri - madde 18/3	4
TOPLAM	50

EN YÜKSEK ?DAR? PARA CEZALARI

A?a??daki tablodan görülebilece?i üzere, en çok idari para cezas? kesilen ilk be? karara bak?ld???nda Bili?im ve Medya sektörünün en çok ceza alan sektör olarak ilk s?rada geldi?i görülmektedir. ?lgili kararlar incelendi?inde ise, bu be? karardan dördünde veri ihlallerinin idari aksakl?klardan çok bilgi sistemlerindeki aksakl?klar ve Kurul'a zaman?nda bildirimde bulunulmamas?ndan kaynakland??? anla??lmaktadır.

Madde 12/1: Ki?isel verilerin hukuka ayk?r? olarak i?lemeyi önlemek için gereken teknik ve idari önlemlerin al?nmamas?

Madde 12/3: Kurulu? içinde KVKK'ye uygunlu?un denetlenmemesi

Madde 12/5: ??lenen ki?isel verilerin hukuka ayk?r? olarak ba?kalar? taraf?ndan elde edildi?inin makul bir sürede Kurula ve ilgili ki?ilere bildirilmemesi

Madde 15/5: Kurulun ihlallerin giderilmesine yönelik talimat ve emirlerinin yerine getirilmemesi.

Yukar?daki tabloda gösterildi?i gibi, Kurul taraf?ndan yay?mlanm?? kararlarda uygulanan yapt?r?mlar?n yüzde 80'i, 12. madde'de düzenlenen veri güvenli?i kurallar?na uyulmam?? olmas? gerekçesiyle idari para cezas?n? düzenleyen 18/1 (b) maddesine dayanmaktadır. Bunun nedeni, KVKK'nin yaln?zca 10, 12, 15 ve 16. maddelerin ihlali için yapt?r?m öngörmesi ve KVKK'nin 4, 5, ve 6. maddelerinin ihlaline yönelik herhangi bir yapt?r?m öngörmemi? olmas?dır.

C. Önemli Kararlar

1. Gerekli Teknik ve ?dari Tedbirlere ?li?kin Kararlar

Karar No: 2019/104

Sektör: Bili?im teknolojileri ve medya

Karara konu olay Facebook sistemindeki bir API hatas?na ili?kindir. Facebook çal??anlar? Facebook platformuna giri? yapan ve üçüncü taraf uygulamalara izin veren kullan?c?lar?n, foto?raf API'si hatas?ndan etkilendi?ini tespit etmi?tir. Bu ba?lamda baz? üçüncü taraf uygulamalar?n 13-25 Eylül 2018 tarihleri aras?nda 12 günlük bir sürede yetkilerini a?an düzeyde foto?rafa eri?mi? olabilecekleri duyurulmuştur. Kurul'a göre 12 gün süren ihlale Facebook taraf?ndan zaman?nda müdahale edilmemesi gerekli teknik ve idari tedbirlerin al?nmas?nda eksiklerin oldu?unu göstergesidir . Söz konusu veri ihlalinin toplamda 6.8 milyon, Türkiye'de de yakla??k 300 bin kullan?c?y? etkileme ihtimali bulunmaktadır. Ayr?ca Facebook'un üçüncü taraf uygulamalar?n normalde eri?ime izin verilmi? olan

say?dan daha fazla spesifik foto?rafa gerçekten eri?ip eri?emediklerini belirleyemedi?i dikkate al?nm?? ve bu durum Facebook'un kendi platformundaki veri ak???n? kontrol etme noktas?nda s?k?nt?lar ya?ad??? ?eklinde yorumlanm??t?r. Sonuçta Kurul bug?ne kadar verdi?i en y?ksek tutarl? cezay? vererek, Facebook'u 1.650.000 TL idari para cezas?na arpt?rm??t?r.

Karar No: 2019/269

Sekt?r: Bili?im teknolojileri ve medya

Facebook temsilcileri, 25 Eyl?l 2018'de e-posta yoluyla, farkl? Facebook ?zellikleriyle ilgili birden fazla hatan?n, kompleks etkile?iminden kaynaklanan bir veri ihlaline neden oldu?unu Kurul'a bildirmi?tir. 14 Eyl?l 2018 ile 28 Eyl?l 2018 aras?nda, sald?rganlar, Facebook'un ? farkl? ?zelli?indeki hatan?n etkile?imiyle olu?an eri?imler arac?l???yla kullan?c?lar?n ki?isel verilerine ula?abilmi?lerdir. Sald?r?dan Facebook'u T?rke kullanan 280.959 kullan?c? etkilenmi?tir. S?z konusu hatalar?n test a?amas?nda tespit edilip d?zeltilmesi gerekirken, Facebook, bu konuda gerekli idari ve teknik ?nlemleri zaman?nda alamam??t?r. Ayr?ca, g?venlik a???n?n 21 Temmuz 2017 ile 27 Eyl?l 2018 tarihleri ??aras?nda 14 ay s?rd?? ve hatayla ilgili herhangi ?nlemin zaman?nda al?nmad??? g?z ?n?ne al?nd???nda, Kurul, Facebook'un bu konuda gerekli idari ve teknik ?nlemleri almad???na karar vermi?tir.

Karar No: 2019/143

Sekt?r: Turizm ve otelcilik

Karara konu veri ihlali Marriott taraf?ndan devral?nan ve misafir verileri içeren Starwood veri taban?na yetkisiz eri?im sa?lanmas?ndan kaynaklanm??t?r. S?z konusu eri?im 2014 y?l?ndan 2018 y?l?na kadar devam etmi?tir. Sald?rgan sunucuya eri?tikten sonra truva at? (RAT) y?kleyerek uzaktan eri?im imkan? elde etmi?tir. ?hlalin 4 y?l s?rd?? , pek çok ki?inin bundan olumsuz etkilendi?i, veri ihlalinin a???rl??? ve bildiriminin zaman?nda yap?lmad??? hususlar? g?z ?n?ne al?narak Kurul taraf?ndan 1.450.000 TL idari para cezas?na karar verilmi?tir

Karar No: 2020/191, 2020/192, 2020/193, 2020/194

Sekt?r: Bankac?l?k ve finans

Risk Merkezi ?yeleri taraf?ndan kredi puan? sorgu adetlerindeki art???a dair yap?lan ihbar neticesinde Kurul taraf?ndan bir soru?turma ba?lat?lm??t?r. Soru?turma neticesinde 4 faktoring ?irketinin al???anlar?n?n Risk Merkezi verilerini kullanarak kredi puanlar?n? ve ??nc? ki?ilere ait verileri kontrol ettikleri ve bu bilgileri ba?ka ??nc? ki?ilere aktard?klar? tespit edilmi?tir. Gerekli teknik ve idari tedbirlerin al?nmam?? olmas?ndan bahisle, Kurul ihlalin ?nlenmemesi ve bildirimin yap?lmam?? olmas?n? da dikkate alarak faktoring ?irketlerine toplam 1.400.000 TL idari para cezas? uygulam??t?r.

Karar No: 2020/286

Sekt?r: Bili?im ve medya

Karara konu ihlalde oyuncu bilgilerini içeren oyun ?irketine ait bulut sistemlerine yetkisiz eri?im sa?lanmas? s?z konusudur. Log kay?tlar?n?n incelenmesiyle bu eri?im tespit edilmi?tir. Kurul'a g?re sald?rganlar?n bulut sistemine eri?imi, zafiyet testlerinin yetersiz oldu?u anlam?na gelmektedir. Ayr?ca gerekli teknik ?nlemler ancak ihlal gerçekle?tikten sonra al?nm??t?r. Yine ihlal bildiriminin yap?lmam?? olmas?ndan da hareketle Kurul oyun ?irketinie1.100.000 TL idari para cezas? kesmi?tir.

2. Ki?isel Veri Aktar?m?

Karar No: 2020/559

Sektör: Otomotiv

Otomotiv sektöründe faaliyet gösteren veri sorumlusu tarafından reklam/bilgilendirme amaçlı gönderilen bir kısa mesaj (SMS) hakkında ilgili kişinin şikayeti üzerine yürütülen inceleme sürecinde anlaşıldığı kadarıyla, veri sorumlusunun kullandığı web tabanlı toplu mesaj gönderme yazılımı kapsamında kişisel verilerin bir AB ülkesindeki bulut veri tabanına aktarılması söz konusu olmakta ve ilgili kişilere tanıtılan mesajlar gönderilmektedir. Buradaki temel hukuki sorun verinin işlenmesi ve aktarımının KVKK'ye uyumlu biçimde olup olmadığdır.

Kurul, bu kararda 108 sayılı Sözleşme'nin yurt dışına aktarım için yeterli olup olmadığının değerlendirilmesi, 108 sayılı Sözleşme'ye taraf olmasının, bir ülkenin güvenli ülke statüsü tayini bakımından tek başına yeterli olmadığının, ancak bu hususun Kurul tarafından yeterli korumaya sahip ülkeler belirlenirken Kurul tarafından göz önüne alınmaması belirtmiştir. Bu kapsamda, veri sorumlusunun yurt dışı veri aktarımı için 108 sayılı Sözleşmeye dayanması KVKK'ye aykırılık olarak değerlendirilip veri sorumlusuna 900.000 TL idari para cezası kesmiştir.

Karar No: 2020/173

Sektör: Bilişim ve medya

Karara konu olan olay, e-ticaret sektöründe faaliyet gösteren veri sorumlusunun ilgili kişilerin açık rızası olmaksızın kişisel verileri yurtdışına aktardır. Gizlilik bildiriminde, internet sitesi ziyaret edildiğinde ilgili kişinin gizlilik bildirimlerinde yer alan koşulları kabul ettiğini belirtilmektedir. İlgili kişilerin kişisel verilerinin aktarılması durumunda aktarım hakkında bilgilendirileceği ve vazgeçme hakkının saklı olacağı belirtilmiştir. Kurula göre, açık rıza, aydınlatma metni ile eş zamanlı temin edilemez ve opt-out yani bireyin önceden onay almaksızın kişisel verilerinin işlenmesine otomatik onay verdiği sistemler geçerli değildir. Bu nedenle, olayda geçerli bir açık rıza yoktur. Ek olarak, aydınlatma metninde yurtdışına veri aktarımı için herhangi bir bilgi verilmemiştir. Açık rızanın bilgilendirilmeye dayanması gerektiğinden, açık rızasının veren ilgili kişiye bilgi verilmeden alınması geçerli kabul edilemez. Bu nedenlerle Kurul, yurtdışına veri aktarımı için açık rıza alınmadığına ve dolayısıyla aktarımın hukuka aykırı olduğunu hükmetmiştir.

Karar No: 2019/157

Sektör: N/A

Kurul, görüş talebi üzerine e-posta hizmetlerinin kullanılmaya ilişkin bir karar vermiştir. Kurul'a göre, (yurtdışında tabanlı bir e-posta hizmetinin altyapısını kullanılması, verilerin dünyanın her yerindeki veri merkezlerinde tutulmasına neden olacaktır. Bu durumda kişisel verilerin bu e-posta hizmetleri üzerinden aktarılabilmesi için yurtdışına veri aktarımına ilişkin esaslara uyulması gerekmektedir.

Karar No: 2020/26

Sektör: Hukuki hizmetler

Karara konu olan olayda, ilgili ki?inin aleyhine ba?lat?lan infaz i?lemlerine ili?kin olarak ilgili ki?inin yak?nlar?na gönderilen k?sa mesajlar söz konusudur. Veri sorumlusu hukuk bürosu, bir müvekkili olan bankan?n, ilgili ki?iden alaca??n? tahsil etmek için bir icra takibi ba?latm??t?r. ?lgili ki?i, hukuk bürosu taraf?ndan aranm?? ve ilgili ki?iye icra takibi konusunda bilgilendirmek için birkaç k?sa mesaj gönderilmi?tir. Mesajlar ayr?ca ilgili ki?ilerin akrabalar?na da gönderilmi?tir. Veri aktar?m? Kurul taraf?ndan hukuka ayk?r? bulunmu? ve veri sorumlusu hukuk bürosuna idari para cezas? verilmi?tir.

Karar No: Kurul taraf?ndan haz?rlanan rehbede yer almakta olup Karar numaras? belirtilmemi?tir[5]

Sektör: N/A

Karara konu olay, ilgili ki?inin ki?isel verilerini içeren bir belgenin ayn? isim ve soyad?na sahip bir ba?kas?na gönderilmi? olmas?d?r. Kurul'a göre, Birsöz konusu olay, ilgili ki?ilerin kimlik do?rulamas? için veri sorumlusunun sisteminde bir kusur oldu?unu göstermektedir. Ayr?ca soru?turma s?ras?nda ilgili ki?inin ki?isel verilerinin, ilgili ki?inin herhangi bir talebi olmaks?z?n bir çal??an taraf?ndan sistemde birkaç kez arand??? anla??lmaktad?r. Sonuçta veri sorumlusuna idari bir yapt?r?m uygulanm??t?r.

Karar No: 2019/389

Sektör: E?itim

Kurul, görü? talebi üzerine, ba?vuru sonuçlar?n?n internet üzerinden aç?klanmas?na ili?kin bir karar vermi? ve yay?nlanm??t?r. Bir üniversite taraf?ndan akademik alanda çal??acaklara dair sonuçlar?n resmi internet sitesinde ilan edilmesi talebi yap?lm??t?r. Kurul'a göre, sonuçlar?n sadece adaya aç?k olmas? ve kimlik do?rulama ile ula??lmas? gerekmektedir. Sonuçlar, ki?isel bilgiler maskelenerek, yaln?zca ad ve soyadlar?n?n ba? harfleri ile kimlik numaralar?n?n ilk ve son iki rakam? belirtilmek suretiyle de üniversite internet sitesinde yay?nlanabilir.

3. Özel Nitelikli Ki?isel Veriler

Karar No: 2020/649

Sektör: N/A

Kurul, görü? talebi üzerine biyometrik imzaya ili?kin bir karar vermi?tir. Ki?ilerin yürüyü? biçimi, klavyeye bas?? ?ekli, ak?ll? cihazlar? kullan?rken uygulad??? bas?nç ve bas?? ?ekli, araba sürü? biçimi gibi veriler davran??sal nitelikte biyometrik verileri olu?turur. Aç?k r?zan?n olmad??? durumlarda, biyometrik veriler ancak kanunla öngörüldü?ü takdirde i?lenebilir. ?ayet biyometrik veri i?leme kanunla öngörölmü?se, söz konusu hüküm ?üpheye yer b?rakmayacak kadar aç?k olmal?d?r. Biyometrik imza, imzalar?n? belirli biyometrik verileri kullanarak özel bir tablet/ped üzerinde olu?turulan hizmet sa?lay?c?lar? taraf?ndan elde edilir ve bu veriler genellikle imzalanan belgeye ayr?lmaz bir ?ekilde ba?lan?r. Biyometrik imza çözümleri belirli bir standart çerçevesinde tan?mlanmad???ndan, farklı kurgusal özelliklere sahiptirler ve ?slak imza ile denk kabul edilmezler.

TBK'de imzaya ili?kin hükümler, klasik imza ve elektronik imzaya ili?kin düzenlemelerden olu?ur. Bu hükümlerin biyometrik imzay? içerecek ?ekilde yorumlanmas?, "kanunda öngörölen" istisnas?n?n geni? yorumlanmas?na yol açacak ve orant?l?l?k ilkesine ayk?r? olacakt?r. Kurul, bu de?erlendirmeler ??????nda, biyometrik imzan?n özel nitelikli ki?isel veri olarak de?erlendirilebilece?ine, ancak ki?inin aç?k r?zas? varsa veya kanunda aç?kça belirtilmi?se i?lenebilece?ine karar vermi?tir. TBK'de yer alan sözleşmelerin ?ekline ili?kin hükümler, "kanunda aç?kça öngörölme" ?art?n? yerine getirmemektedir.

Karar No: 2019/81

Sektör: Sa?lık

Karara konu olay, tesis giri?leri için iki spor salonunun kimlik do?rulama yöntemi uygulamas?d?r. Veri sorumlular?, tesislere giri?lerde kimlik belirleme amac?yla el-avuç okutma sistemi kullanmaktadırlar. Avuç içi izi, biyometrik bir veri olmas? sebebiyle Kurul taraf?ndan özel nitelikli ki?isel veri olarak kabul edilmektedir. Veri sorumlular? el-avuç okutma sistemine yönelik ilgili ki?ilerden aç?k r?za alm?? olsa da, Kurul avuç içi izi bilgilerinin al?nmas?na r?za göstermemeleri halinde ilgili ki?ilerin söz konusu hizmetten yararlanamayacakları dikkate al?nd???nda, üyeler taraf?ndan verilen aç?k r?zaların özgür iradeye dayalı oldu?unu söylemenin mümkün bulunmad???n? vurgulam??, spor salonu giri?lerinde biyometrik veri i?lemesinin "??lendikleri amaçla ba?lant?l?, s?n?rlı ve ölçülü olma" ilkesi ile ba?da?mad???n? belirtmi?, bu nedenle, veri sorumlular? taraf?ndan biyometrik verilerin i?lenmesine yönelik al?nan aç?k r?zan?n hukuka ayk?r? ve geçersiz oldu?una ve biyometrik verilerin silinmesine karar vermi?; ayr?ca veri sorumlular? hakk?nda idari para cezas? uygulam??t?r.

4. Aç?k R?za ve Ayd?nlatma Yükümlülü?ü

Karar No: 2018/90

Sektör: N/A

Karar, internet sitesinden i? ba?vurular? alan bir veri sorumlusu hakk?ndad?r. Veri sorumlusuna özgeçmi? göndermek ve pozisyona ba?vurmak için kay?t zorunludur. Ba?vuru sahipleri, aç?k r?zalar?n? vermek ve ayd?nlatma metnini okuduklar?n? kabul etmek için tek bir kutucu?u i?aretlemektedirler. Kurul'a göre, ayd?nlatma metni ilgili ki?inin herhangi bir onay?na tabi de?ildir ve ki?isel verilerin her i?leme faaliyeti için ilgili ki?ilerin ayr?ca bilgilendirilmesi gerekir. Bu itibarla Kurul, ayd?nlatma metninin okundu?una ili?kin geri bildirim al?nmas? ile ilgili ki?ilerin ki?isel verilerinin i?lenmesi hususunda gerekli seçimlik haklar?n?n da tan?nd??? aç?k r?za metninin onayland???n?n ispat?n? sa?layacak mekanizmalar?n birbirinden ayr???r?lmas? gerekti?ini vurgulayarak, veri sorumlusunu bu gerekliliklere uymas? için talimat vermi?tir.

Karar No: 2019/82

Sektör: Market zinciri

Karar, bir market zincirinin sadakat program? hakk?ndad?r. ?lgili ki?inin sadakat program?na üye olabilmesi için aç?k r?za zorunlu tutulmu?tur. Kurul'a göre sadakat program? üyelerine özel indirimler gibi çe?itli faydalar sunmakta ise de ilgili ki?i sadakat program?na üye olmadan da ürünleri sat?n alabilmektedir. Bu nedenle, hizmetlerin sunumu için aç?k r?za zorunlu de?ildir. Aç?k r?zalar?n?n verilmesi ilgili ki?ilere daha avantajl? sat?n alma f?rsatlar? sunsa da ilgili ki?iler için iste?e ba?l? niteliktedir. Bu nedenle hizmet veya ürün için aç?k r?za zorunlu olmad???ndan Kurul taraf?ndan veri i?lemenin hukuka uygun oldu?u tespit edilmi?tir.

Karar No: 2019/206

Sektör: N/A

Karar, çevrimiçi hizmetler sa?layan bir veri sorumlusu hakk?ndad?r. Veri sorumlusunun internet sitesinin ana sayfas?na eri?mek için, bir e-posta adresiyle kay?t yap?lmas? gerekmektedir. Kurul'a göre, ilgili hizmet için aç?k r?za zorunlu tutulmu?tur ve bu nedenle olaydaki aç?k r?za geçersizdir. Ayr?ca veri sorumlusu taraf?ndan haz?rlanan ayd?nlatma metninde ki?isel verilerin i?lenmesinin tek hukuki dayana?? aç?k r?za olarak ifade edildi?i vurgulanm??, aç?k r?za d???ndaki i?leme ?artlar?n?n da ayd?nlatma metnine aç?kça eklenmesi gerekti?i belirtilerek, veri sorumlusuna ayd?nlatma metni ve aç?k r?zay? hukuka uygun hale getirilmesine yönelik talimat verilmi?tir.

Karar No: 2019/122

Sektör: Bankac?l?k ve finans

Karar, bir veri sorumlusunun aydınlatma metni hakkındadır. Aydınlatma metinlerinde, kişisel verilerin işlenmesinin KVKK'nin 5. ve 6. maddelerinde öngörülen işleme şartlarına dayandırıldığını belirtilmektedir. Ancak somut olayda veri sorumlusunun kişisel verilerin işlenmesi için hangi işleme şartına dayandığını açıkça belirtilmemiştir. Kurul'a göre, aydınlatma metninde veri sorumlusunun kişisel verileri hangi hukuki sebeple işlediği açık bir şekilde ilgili kişiye bildirilmek zorundadır.

5. Veri Sorumlusuna Başvuru

Karar No: 2019/296

Sektör: Telekomünikasyon

Karar, bir ilgili kişinin kimlik doğrulamasının yapamaması nedeniyle veri sorumlusunun internet sitesi üzerinden yaptığı başvurunun reddiyle ilgilidir. Veri sorumlusu, ilgili kişiye, kimlik doğrulama amacıyla formu doldurup noter veya kayıtlı e-posta yoluyla göndererek başvurusunu yapmaya yönlendirmiştir. Kurul'a göre, Tebliğ ile ilgili kişilere sağlanan başvuru yöntemleri veri sorumluları tarafından sınırlandırılmaz veya sadece belirli yöntemlerle kısıtlanamaz.

Karar No: 2019/294

Sektör: Havayolu taşımacılığı

Karar, veri sorumlusuna kullanıcı adı ve parola bilgisini değiştirmek için başvuran bir ilgili kişinin kimlik fotokopisini talep eden havayolu şirketi hakkındadır. Kurul'a göre, başvuru sahibinin kimlik doğrulaması için ek bilgi talep etmek hukuka uygun olmakla birlikte, kimlik kartı kopyaları kan grubu ve din gibi özel nitelikli kişisel verileri de içermektedir. Bu nedenle, yalnızca kanunda açıkça belirtilmiş işlenebilirler. Kimlik kartlarının kopyalanmasında açık rıza alınmaması ve kimlik kopyalama sisteminin veri işleme ilkelerine aykırı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

D. Veri İhlali Bildirimleri

KVKK'nin 12. maddesinde düzenlenen veri ihallerini bildirme yükümlülüğü konusunda kamuoyunu bilgilendirmek adına, Kurul tarafından 2 Ağustos 2018 tarihinden bu güne kadar yaklaşık 60 adet veri ihali bildirimii yayımlanmıştır. Öte yandan, 4 adet veri sorumlusuna veri ihlal bildiriminin yanı sıra Kurul tarafından kesilen idari para cezası da duyurulmuştur.

Kurul tarafından 2018 yılında veri ihlaline ilişkin verilen ilk kararda sadece veri sorumlusuna verilen idari para cezasının nedeni açıklanmıştır. Veri sorumlusunun adı/unvanı, ne kadar idari para cezası verildiği veya kaç kişinin ve hangi veri kategorilerinin veri ihlalinden etkilendiği gibi veri ihlaline ilişkin bazı hususlarda bir açıklamada bulunulmamıştır. 2 Ağustos 2018 tarihinde yayımlanan ilk veri ihlal bildiriminin ardından Kurul, veri ihlali ile ilgili daha detaylı bilgileri kamuya açıklamaya başlamıştır.

Kurul tarafından yayımlanan veri ihlali bildirimleri yer alan bilgi seti aşağıdaki gibidir;

- Veri sorumlusu tarafından veri ihlalinin nasıl ve ne zaman tespit edildiğinin, veri ihlalinin nasıl meydana geldiğinin ve hangi sistemlerin etkilendiğinin özeti,
- Kurul'a bildirimin ne zaman yapıldığı,
- Veri ihlalinden Türkiye'de kaç kişinin etkilendiği ve hangi veri kategorileri ve veri öznesi grupları etkilendiği,
- Veri ihlali sonrasında veri sorumlusu tarafından hangi önlemlerin alındığı,
- İlgili Kişilerin verilerinin etkilenip etkilendiğini hangi yollarla öğrenebileceği ve veri ihlaline maruz kaldıkları durumda kişisel verileri hakkında nasıl daha fazla bilgi edinebileceği.

Önemli Veri İhlali Bildirimleri

- Kurul tarafından 8 veri sorumlusuna yaklaşık 6.000.000 TL tutarında idari para cezası verilmiştir.
- Kurul Facebook'a veri ihlali nedeniyle 1.650.000 TL'lik zimdiye kadarki en yüksek idari para cezasını uygulamıştır. Facebook'a uygulanan para cezasının ardından benzer gerekçelerle Marriott International Inc.'e de 1.450.000 TL idari para cezası verilmiştir.
- Kurul, yurtdışında yerleşik 7 veri sorumlusunun veri ihlali bildirimlerini yayımlamıştır.

Aşağıdaki tablo, Kurul tarafından yayımlanan veri ihlali bildiriminin sektör bazında dağılımını göstermektedir.

Sektör	Karar Sayısı
Bankacılık	5 ^[7]
Araç Kiralama	15 ^[8]
Turizm	5
Seyahat	2
Telekomünikasyon	1
Teknoloji-Medya	9 ^[9]
Kamu Kurum	1 ^[10]
Ecza	1
Satış	2
Sigorta	1
Diğer	5

III. Kurul'un Gündemi

A. 11. Kalkınma Planı

11. Kalkınma Planı'nda^[11] KVKK'nin GDPR baz alınarak güncellenmesinin beklendiği açıklanmış olup; KVKK'de yer alan bazı kavramların GDPR dikkate alınarak değiştirilmesi ve/veya genişletilmesinin söz konusu olabileceği belirtilmiştir.

GDPR'de olduğu gibi, KVKK'nin uygulama kapsamı, Türkiye'de yerleşik gerçek kişileri hedefleyen veya Türkiye'de yerleşik gerçek kişilerin davranışlarını izlenmesini içeren tüm veri işleme faaliyetlerini kapsayacak şekilde belirlenebilir.

Kısttlama hakkı ve veri tatabilirliği gibi ilgili kişilere yeni haklar tanınması gündeme gelebilir. Ödali para cezasının hesaplanma yönteminde de değişiklik olabileceği değerlendirilmektedir. Ödali para cezalarında belirli üst - alt sınırlar yerine, veri sorumlusunun cirosuna dayalı bir hesaplama yöntemi benimsenebilir. Bunların yanı sıra, KVKK'ye "veri koruma görevlisi", "veri işleme kayıtları" ve "veri koruma denetimleri", "özel ve olağan veri koruması" ("data protection by design and by default") ve "müterek veri sorumluları" gibi kavramların eklenmesi söz konusu olabilir.

Son olarak, veri işleme faaliyetleri başlamadan önce veri korumasına ilişkin alınacak önlemlerin, veri koruma etki değerlendirilmeleri ve GDPR kapsamında öngörüldüğü üzere Kurul'a önceden danışılması suretiyle detaylıca düzenlenmesi de söz konusu olabilecektir.

B. AB ?lerleme Raporu

2020 AB ?lerleme Raporu'nda[12] , ki?isel verilerin korunmas?na ili?kin temel beklentiler, KVKK'nin AB mevzuat? olan GDPR ile uyumlu hale getirilmesi ve Kurum'un ba??ms?zl???n?n sa?lanması olarak a??klanmaktadır. Rapor'da, AB'nin Kurum'un ba??ms?zl???na ve KVKK taht?nda d?zenlenmekte olan muafiyetler kapsam?nda devletin yurtd???ndan T?rkiye'ye g?nderilen ki?isel verilere istihbarat gerek?esi ile eri?im yetkisi olmas?na dair endi?eleri yer almaktadır. Rapor'da ayr?ca 2018 tarihli 108 say?l? S?zle?me'de yap?lan de?i?iklik protokol?n?n T?rkiye taraf?ndan imzalanmam?? olmas?na da de?inilmi?tir.

KVKK ve GDPR'?n uyumla?t?r?lmas? ile bu endi?elerin belirli bir d?zeyde c?z?lmesi beklenmektedir. 11. Kalk?nma Plan?'nda da d?zenlendi?i ?zere, KVKK'nin GDPR esas al?narak de?i?tirilmesi planlanmaktadır. Bu durumda AB ile ki?isel verilerin korunmas?na ili?kin daha benzer bir rejim ve muafiyetler uygulama alan? bulacaktır.

VI. VER? KORUMA ALANINDA BEKLENEN GEL??MELER

A. Yurt D??? Veri Aktar?m?

B?l?m I.D.4'te a??kland??? gibi, yurtd???na veri aktar?m?n?n hukuka uygun olarak ger?ekle?tirilmesi i?in mevcut a?amada uygulanan ?ncelikli y?ntem ilgili ki?inin a??k r?zas?n?n aranmas?d?r. Bununla birlikte, KVKK uyar?nca yurtd???na veri aktar?m?nda a??k r?za ?art?n?n istisnalar?ndan birinin var??? halinde;(i) aktar?m yap?lan taraf?n Kurul taraf?ndan belirlenen yeterli korumaya sahip ?lkelerden birinde bulunmas? veya (ii) veri aktar?c?s? ile veri al?c?s? aras?nda Kurul taraf?ndan asgari i?eri?e uygun bir taahh?tname imzalanmas? ve Kurul'un izninin al?nmas? halinde, ilgili ki?inin a??k r?zas? aranmaks?z?n yurtd???na ki?isel veri aktar?lmas? m?mk?nd?r. Grup ?irketler a??s?ndan B?K'ler yurt d??? aktar?m s?re?lerinin y?netilmesinde alternatif bir y?ntem te?kil etmektedir.

Yurt d??? aktar?mlara y?nelik olarak,

- Kurul taraf?ndan yeterli koruma sahip ?lkelerin a??klanmas? ve
- Kurul'a halihaz?rda sunulmu? yurt d??? aktar?m taahh?tleri ile B?K'lerin Kurul taraf?ndan onaylanmas?

beklenmektedir.

B. Çocuklar?n Ki?isel Verilerinin Korunmas?

KVKK çocuklar?n ki?isel verilerinin korunmas?na y?nelik ?zel bir d?zenleme ?ng?rmemektedir. GDPR ile uyum s?recinde, KVKK'ye re?it olmayan bireylere ait ki?isel verilerin i?lenmesine dair d?zenlemelerin de eklenmesi beklenmektedir.

C. ?erezler

KVKK'de ?erezlere y?nelik ?zel bir d?zenleme bulunmamakla birlikte; ?erezler vas?tas?yla i?lenmekte olan veriler ger?ek bir ki?iyi tan?mlamaya imkân veriyorsa ?erezler ki?isel veri olarak kabul edilecektir.

?erezlere ve ?erezlerin onay s?re?lerine y?nelik AB'nin e-Privacy Direktifi'ne benzer bir d?zenlemenin getirilmesi beklenmektedir.

D. Veri Lokalizasyonu

Türk Hukuku'nda bankacılık, ödeme sistemleri, sermaye piyasalar ve telekomünikasyon dahil olmak üzere çeşitli sektörlerde özgü düzenlemeler ile veri lokalizasyonu zorunluluğu getirilmi ve piyasa aktörlerinin verilerini Türkiye'de tutması zaruri kılınmıştır. Veri lokalizasyonuna yönelik yükümlülüklerin yakın zamanda daha detaylı şekilde düzenlenmesi beklenmektedir.

[1] KEP, kayıtlı e-posta hizmeti vermeye yetkili firmalardan alınan elektronik posta adresidir. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun yetkili sağlayıcılar listesine bu bağlantıdan ulaşabilirsiniz: <https://www.btk.gov.tr/kayitli-elektronik-posta-hizmet-saglayicilar>

Veri Sorumlusu KEP'e sahip değilse, yetkili bir servis sağlayıcıya başvurulmalı ve ağıdaki belgeleri sunulmalıdır:

- Başvuru Formu
- Veri sorumlusunun MERSİS numarasını içeren ticari faaliyet sertifikası
- Veri Sorumlusunun imza sirküleri
- Başvuru, veri sorumlusunun yasal temsilcisi olmayan bir gerçek kişi tarafından yapılacak ise vekaletname
- Asıl başvuru sahibi için uygun kimlik belgeleri

KEP adresi aktif ve çalışır durumda olmalıdır.

[3] Kişisel verilerin korunması mevzuatı kapsamında belirlenen idari para cezası tutarları her yıl revize edilmektedir. KVKK kapsamında belirlenen söz konusu tutarlar, 2021 yılında geçerli olan revize edilmiş tutarlar olup, ağıdaki gibidir;

- Bilgilendirme yükümlülüğüne aykırılıkta 5.000 TL- 100.000 TL arasında idari para cezası verilir.
- Veri güvenliğini yükümlülüğünün ihlalinde 15.000 TL- 1.000.000 TL arasında idari para cezası verilir.
- Kurul kararına uyulmaması halinde 25.000 TL- 1.000.000 TL arasında idari para cezası verilir.
- VERBİS'e kayıtlı yükümlülüğünün ihlalinde 20.000 TL - 1.000.000 TL arasında idari para cezası verilir.

[4] <https://kvkk.gov.tr/SharedFolderServer/CMSFiles/c325adf5-5337-4567-95c8-b6b953b745aa.pdf>

[5] <https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/5416/Kisisel-Veri-Guvenliginin-Saglanmasi-Amaciyla-Uygun-Guvenlik-Duzeyini-Temin-Etmeye-Yonelik-Gerekli-Idari-ve-Teknik-Tedbirlerin-Alinmaması>

[6] Kurul, veri sorumlusuna verilen idari para cezasının miktarını ilk kararında açıklamadığı için kesin bir rakam verilememektedir.

[7] Kurul, Türkiye Ekonomi Bankası A.Ş ile ilgili iki farklı veri ihlali bildirimi yayınladı.

[8] Bir veri işleyen organizasyonunda meydana gelen veri ihlali sonucu veri işleyenden hizmet alan 15 farklı veri sorumlusu veri ihlaliinden etkilenmiştir.

[9] Kurul, Microsoft ve Facebook hakkında iki farklı veri ihlali bildirimi yayınladı.

[10] Kurul, Küçükçekmece Belediyesi hakkında veri ihlali bildirimi yayınladı.

[11] 11. Kalkınma Planı, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Temmuz 2019

<https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2019/07/OnbirinciKalkinmaPlani.pdf>

[12] AB Geniştirleme Politikası 2020 Türkiye Raporu, 6.10.2020

https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/turkey_report_2020.pdf (ENG)

https://www.ab.gov.tr/siteimages/trkiye_raporustrateji_belgesi_2020/turkey_report_30.10.2020.pdf (TR)

LG?L? ÇALI?MA ALANLARI

- Gizlilik ve Ki?isel Verilerin Korunmas?

Related Attorneys

- BURCU TUZCU ERS?N, LL.M.
- BURCU GÜRAY
- CEYLAN NEC?PO?LU, PH.D, LL.M.